

פרישת ויקח קרח	
<p>ויקח קרח בן יצהר בן קהת בן לוי וגו' רבי אבא פתח הנחמדים מזהב ומפז רב ומתוקים מדבש ונפת צופים¹ כמה עלאין פתגמי אורייתא² כמה יקירין אינון³ תאיבין אינון לעילא⁴ תאיבין אינון לכלא⁵ בגין דאינון שמא קדישא⁶ וכל מאן דאשתדל באורייתא אשתדל בשמא קדישא ואשתזיב מכלא⁷ אשתזיב בעלמא דין⁸ אשתזיב בעלמא דאתי⁹</p>	<p>"ויקח קרח בן יצהר בן קהת בן לוי וגו'", רבי אבא פתח "הנחמדים מזהב ומפז רב ומתוקים מדבש ונפת צופים", כמה עליונים הם דברי התורה, כמה מכובדים הם, נחמדים הם למעלה, נחמדים הם לכולם, בגלל שהם שם קדוש, וכל מי שעוסק בתורה עוסק בשם הקדוש וניצל מהכל, ניצל בעולם הזה וניצל בעולם הבא.</p>
<p>ת"ח כל מאן דאשתדל באורייתא אחיד באילנא דחיי כיון דאחיד ביה בכלא אחיד דכתיב עין חיים היא למחזיקים בה וגו'¹⁰ רבי יצחק¹¹ אמר כל מאן דישתדל באורייתא¹² חירו אית ליה מכלא¹³ חירו ממיתה¹⁴ כמה דאמרן בגין דחירו עליה</p>	<p>בא וראה, כל מי שעוסק בתורה אחוז בעץ החיים, כיון שאחוז בו, בכל אחוז, שכתוב "עץ חיים היא למחזיקים בה וגו'". רבי יצחק אמר כל מי שעוסק בתורה יש לו חירות מהכל, חירות ממיתה כמו שאמרנו, משום</p>

¹ אפשר שנחמדים מזהב הוא מצד הבינה, ופז רב י' מצד החכמה, ומצד המלכות ומתוקים מדבש ה' ומצד התפארת ונפת צופים כי הנביאים נו"ה נק' צופים (מגילה ב ע"ב) ודאי ונפת שעליהם ת"ת (אור יקר).

² חכמה (אור יקר), בסוד תורה דאצילות הנק' תורה דלעילא (רח"ו), ועי' הערה בסוף הספר. ³ בינה (אור יקר), היינו שהם יותר מפז רב (אור יקר). בסוד תורה דבריאה ששם י"ש עולמות בכרסייא י"ש גי' יקר (רח"ו) [עי' ע"ח שער ז"א סוף פרק א']. עי' ח"ב רי ע"א.

⁴ ת"ת (אור יקר). דייק לשון הפסוק שאמר הנחמדים היינו תאיבין (אור יקר). בסוד דיצירה ונחמד העץ להשכיל (רח"ו). ועי' ח"א צא ע"א שיש משמעות שזה גורם תאבון לעוד, וזה הן למעלה והן למטה.

⁵ מלכות (אור יקר). ממה שאמר מדבש שהוא מאכל היינו חמדת פחותי הערך אמר תאיבון לכולא, שאפילו אותם שהם סכלים מתאווים לה כ"ש החכמים (אור יקר). בסוד תורה דעשיה שכולם יודעים ומכירים בה (רח"ו).

⁶ עם היות שיהיה בהלכה אחת או דין כאילו עוסק בעצם השם (אור יקר). מאחר שהזכיר דבר שהוא רמז לתורת הנסתר כמש"כ דבש וחלב תחת לשונך לכן הזכיר שהכל שם קדוש (אור יקר). עי' רמב"ן בהקדמתו לבראשית שכל התורה שמותיות של הקב"ה וכאן משמע שזה שם א' ולא רבים, ועי' יונת אלם פרק א', ז"ל, כאן כל התורה כלה שם א' בסוד אצילות נעלם אין עסק בה לזולתו ית', ע"כ. משמע שבחינה זו האחרונה שכל התורה היא שם אחד היא בסוד עולם האצילות דווקא, שכן שם הכל נכלל בגילוי א'. ואולי אפשר לומר שמש"כ הרמב"ן שכל התורה היא גילוי של כלל השמות שכן זהו מה שנתגלה לנו. אמנם עי' זהר משפטים קכד שכל התורה היא שם הכולל את כל השמות, וצ"ע.

⁷ מאחר שסוד הו"ה בת"ת וידוע שהת"ת אחוז למעלה בבינה ולמטה במלכות והוא בעל ר"ק מנגד לנגד החצונים לכך אמר אשתזיב מהכל נגד כל, איזה בחינה שיש אל החצונים (אור יקר).

⁸ מצד אחיזתו במלכות (אור יקר).

⁹ מצד אחיזתו בבינה (אור יקר).

¹⁰ עי' זהר ח"א כז ע"ב שזה לשון של חיבור לנוק', וממילא לקיום התורה במעשה.

¹¹ ר' יצחק סובר שהוא אחיד בבינה ממש בעצם ולכן הוא ניצלו מכל הקלי' כענין הבינה המצלת מכל החצונים, כי החיצונים הם ב' בחינות א' כל המקרים שהם מו' מדרגות והשני היא מיתה שהיא אם כל הדינים ולכן המקרים והיא תלויה במלכות, ורפואת ב' עניינים אלו תלויים בבינה (אור יקר). בא להוסיף עוד מעלה לתורה כי ר' אבא הביא מכח אבא שיסודו הוא פנימיות ז"א, והוא סוד צ' דצל"ם ור"י מוסיף גם מכח ל"מ דצלם. א"נ מסתם אור מקיף ולכן אמר חירו אית ליה שידוע שאין כח לקליפה באור מקיף כי פניהם דווקא אל הפנימי והעוסק בתורה חירות שורה עליו והוא אור מקיף (רמ"ז).

¹² אפילו בקריאה לבד יש בו כח לעשות נסים אפילו בלא ידיעה (רמ"ז).

¹³ מו"ק כנ"ל (אור יקר).

¹⁴ ממלכות כנ"ל (אור יקר).

<p>רבי יהודה אמר שמאל אתכליל תדיר בימינא קרח בעא לאחלפא²⁹ תקונא דלעילא ותתא³⁰ בג"כ אתאביד מעילא ותתא³¹</p>	<p>רבי יהודה אמר השמאל נכלל תמיד בימין, קרח רצה להחליף תקון שלמעלה ולמטה, בגלל זה נאבד מלמעלה ולמטה.</p>
<p>ויקח קרח מאי ויקח נסיב עיטא³² בישא לגרמיה³³ כל דרדף בתר דלאו דיליה איהו עריק מקמיה ולא עוד אלא מה³⁴ דאית ביה אתאביד מניה קרח רדיף בתר דלאו דיליה דידיה אביד ואחרא לא רווח</p>	<p>"ויקח קרח", מה זה ויקח, לקח עצה רעה לעצמו, כל מי שרודף אחר מה שאינו שלו, זה בורח ממנו, ולא עוד, אלא מה שיש לו נאבד ממנו, קרח רדף אחר מה שאינו שלו, את שלו אבד ואחר לא הרויח.</p>
<p>קרח אויל במחלוקת מאי מחלוקת פלוגתא פלוגתא דלעילא ותתא ומאן דבעי לאפלגא תקונא דעלמא יתאביד מכלהו עלמין מחלוקת פלוגתא דשלום ומאן דפליג על שלום³⁵ פליג על שמא</p>	<p>קרח הלך במחלוקת, מה זה מחלוקת, חלוקה, חלוקה ופירוד שלמעלה ולמטה, ומי שרוצה לחלק תקון העולם נאבד מכל העולמות. מחלוקת היא מחלוקת של השלום, ומי שחולק על השלום חולק על השם</p>
<p>קעו/ב19700</p>	
<p>קדישא בנין דשמא קדישא שלום אקרי</p>	<p>הקדוש, משום ששם הקדוש נקרא שלום.</p>
<p>ת"ה לית עלמא³⁶ קאים אלא על שלום³⁷ כד ברא קב"ה עלמא לא יכיל לאתקיימא עד דאתא ושרא עלייהו שלום ומאי הוא שבת³⁸ דאיהו שלמא דעלאי ותתא³⁹ וכדין אתקיים עלמא ומאן דפליג עליה יתאביד מעלמא</p>	<p>בא וראה אין העולם עומד אלא על שלום. כשברא הקדוש ברוך הוא את העולם, לא יכל להתקיים עד שבא והשרה עליו שלום, ומהו שבת, שהיא שלום העליונים והתחתונים, ואז עמד והתקיים העולם, ומי שחולק עליו יאבד מהעולם.</p>
<p>צלפחד פליג על שבת דהוה מקושש עצים ומאן אינון עצים אינון אילנין אחרנין⁴⁰</p>	<p>צלפחד חלק על שבת, שהיה מקושש עצים, מי אותם עצים, אותם עצים</p>

²⁹ ר' יהודה חולק על ר' יצחק, שר' יהודה סובר שאם היה מחליף לבד לא היה חייב כלל שהרי מצינו החילוף במקומו כשר אמנם היה ממש שלא רצה שתהיה גבורה נכללת בימין על ידי השלום שהוא התפארת אלא רצה להפרידה להחזיק במחלוקת דהיינו ימין לעצמו ושמאל לעצמו, ואין ביניהם שלום שהוא הת"ת (אור יקר). שלמעלה השמאל נכלל בימין וקרח לא רצה בזה (מ"מ).

³⁰ הן בספירות הן במלאכים והן ביסודות (אור יקר).

³¹ מכל העולמות שאין לו מעמד אלא בגיהנם יסוד האש לבדו בעל המחלוקת שהוא החיצוני שלא נכלל בשלום בשום א' מג' עולמות הנזכרים (אור יקר).

³² לרך אמת, וזכפ"מ מנא.

³³ לא מוזכר מה לקח, שהוא לקח דבר העומד בעצמו, ועוד שלא לקח כלום אלא נשאר קרח ממה שהיה בידו (אור יקר).

³⁴ לרך אמת, וזכפ"מ כמה.

³⁵ ת"ת (אור יקר). פי' שאינו רוצה בשלום אלא במחלוקת פליג על שמא קדישא שהוא היסוד הנק' שלום (מ"מ).

³⁶ מלכות (רח"ו).

³⁷ יסוד (רח"ו).

³⁸ שהיסוד נקרא שבת (מ"מ).

³⁹ הוא המלך השמיני הדר הנק' יסוד פרי עץ הדר שהוא סוד יום השבת כנז' על הפסוק את שבתותי תשמורו (רח"ו).

⁴⁰ עץ הדעת טוב זה מט"ט, ורע זה סמא"ל ועל ידי שתיהם העולם מתנהג בימי החול, וצלפחד היה מעורר אותם ביום השבת (אור יקר). שבעים שרים (מ"מ).

<p>כדאמרן ואינון מליין⁴¹ (ס"א אילנין) דחול וחול בקדש לא שרייא (מכאן ולהלאה מלי⁴² דחול בשבת אסיר ודאי)⁴³ דפליג על שלמא דעלמא</p>	<p>אחרים כמו שאמרנו, ואלו דברי (אילנות) חול, וחול בקודש לא שורה. (מכאן והלאה דברי חול בשבת אסור ודאי) שחלק על שלום של העולם.</p>
<p>רבי יוסי⁴⁴ אמר כתיב שלום רב לאוהבי תורתך וגו' אורייתא הוא שלום דכתיב וכל נתיבותיה שלום⁴⁵ וקרח אתא לאפנמא שלום דלעילא ותתא בג"כ אתעניש⁴⁶ הוא מעילא⁴⁷ ותתאה⁴⁸</p>	<p>רבי יוסי אמר כתוב "שלום רב לאהבי תורתך וגו'", התורה היא שלום, שכתוב "וכל נתיבותיה שלום", וקרח בא לפגום שלום שלמעלה ומטה, ומשום זה נענש מלמעלה ומטה.</p>
<p>ויקומו לפני משה וגו' האי קרא אוקמוה חבריאי ר' שמעון אמר קריאי מועד קראי כתיב חסר יו"ד אמאי קראי אלא הכי הוא מלכותא דארעא⁴⁹ כעין מלכותא דרקיעא⁵⁰ וריא דא כל אינון כתרין עלאין⁵¹ דשמא קדישא אתאחיד בהו⁵² כלהו זמינין מאתר דאקרי קדש⁵³ הה"ד מקראי קדש ואימתי בשעתא דמועד זמין בעלמא⁵⁴ כגוונא דאינון כתרין עלאין דזמינין⁵⁵ מקדש עלאה ה"נ קדש תתא⁵⁶ זמין לחילוי לאעטרא⁵⁷ ולאעלאה⁵⁸ להו</p>	<p>"ויקומו לפני משה וגו'", פסוק זה פרשוהו החברים, רבי שמעון אמר "קראי מועד" קראי כתוב חסר יו"ד, למה קראי, אלא כך הוא מלכות הארץ כעין מלכות הרקיע, וסוד זה כל אותם כתרים עליונים שהשם הקדוש נאחז בהם, כולם מזומנים ממקום שנקרא קדש, זהו שכתוב "מקראי קדש", ואימתי, בשעה שמועד זמין בעולם, כדוגמא שאותם כתרים עליונים שמזומנים מקדש העליון, כך גם קדש תחתון זמין לחילוי לעטרם ולהעלותם.</p>
<p>קדש עלאה ידיעא קדש תתאה חכמת שלמה ה"נ אייהי זמינת לכל חילהא⁵⁹ ואינון</p>	<p>קדש עליון ידוע, קדש תחתון חכמת שלמה, כך גם היא מזומנת לכל חיליה,</p>

⁴¹ נמקה בדפ"מ, וגורס את המוסגר

⁴² ולהלכה מלי נמחק במ"מ.

⁴³ דפ"מ גור סאת המוסגר.

⁴⁴ ר' יוסי חולק על כולם, ואמר שאין אנו צריכים לכל זה כי כיון שחלק על התורה שהתורה צותה שאהרון כהן והוא חלק עליה הרי שחלק על השלום (אור יקר).

⁴⁵ אפילו החולק על נתיב א' כחולק על השלום (אור יקר).

⁴⁶ לרך אמת, ודפ"מ איתעביד.

⁴⁷ שלא נכנס לג"ע (רח"ו).

⁴⁸ שנשרף ונבלע (רח"ו).

⁴⁹ ישראל בסדרם ודגליהם ונשיאיהם וקרואיהם (אור יקר).

⁵⁰ כעין סדר האצילות ומדריגותיו (אור יקר).

⁵¹ ב"ע (רח"ו), ולפי זה שמא קדישא היא מלכות שמשפעת בב"ע (מ"מ), וע"ל ו"ק דז"א (מ"מ). עי' בהגר"א בספד"צ כז ע"ד שזה ע"ס דקדושה [דאצילות].

⁵² היינו האצילות שהשם בן ד' אותיות רומז בהם: ו' חכמה, ה' בינה, ו' ת"ת, ה' מלכות (אור יקר).

⁵³ חכמה (אור יקר). מלכות (רח"ו), ולפי זה מ"ש כגוונא דאינון כתרין וכו' ר"ל כמו שה"ק מזומנים מאבא הנק' קדש עילאה ה"נ קדש תתאה (מ"מ).

⁵⁴ בעת שהמלכות הנק' מועד היא מתפשטת בעולם התחתון, היינו ביום טוב ושבת (אור יקר).

⁵⁵ זמינין (לרך אמת).

⁵⁶ מלכות הנקראת שמן משחת קדש חכמת שלמה (רח"ו), קדש עילאה פי' אבא, קדש תתאה פי' מלכות (מ"מ).

⁵⁷ גם הם מכינים את עצמם לקבל כמו שהיא מכינה את עצמה להשפיע (אור יקר).

⁵⁸ לרך אמת, ודפ"מ נמחק.

⁵⁹ ב"ע (רח"ו).

<p>חיילין כולוהו זמינין לאתעטרא⁶⁰ בהאי קדש תתאה בזמנא דמועד שרייא בעלמא וכנוונא⁶¹ דחילהא קיימין לעילא הי"ג קיימי ממנן דעמא כדוגמא דילה⁶² לתתא⁶³ וע"ד אקרון קראי מועד ובגין דאנון לתתא קראי מועד חסר⁶⁴ (כנוונא דלעילא)⁶⁵ אבל בשלימו יתיר אינון</p>	<p>ואותם חיילות כולם עתידים להתעטר בקדש תחתון זה, בזמן שמועד שרוי בעולם, וכדוגמא שחיליה עומדים למעלה, כך גם עומדים ממוני העמים כדוגמתה למטה, ועל זה נקראו "קראי מועד", ומשום שהם למטה קראי מועד חסר (כדוגמא שלמעלה), אבל הם בשלמות יתרה.</p>
<p>אנשי שם ודאי ולא אנשי יי⁶⁷ ודא הוא רזא בנקבו שם⁶⁸ יומת ואוקימנא ועל דא אקרי הכא⁶⁹ אנשי שם ודאי כיון דמסטרא דגבורה קא אתיין אנשי שם אינון⁷⁰ הא שבחא דלהון יתיר⁷² אבל אינון נטלו לגרמייהו ואתאחדו במחלוקת</p>	<p>"אנשי שם", ודאי ולא אנשי השם, וזהו סוד "בנקבו שם יומת", ובארנו, ועל זה נקרא כאן "אנשי שם" ודאי, כיון שמצד הגבורה באים, "אנשי שם" הם, הרי שבחם יתר, אבל הם לקחו לעצמם ונאחזו במחלוקת.</p>
<p>בקר ויודע יי את אשר לו (במדבר טז ה) אמאי בקר⁷³ ואמאי קדוש⁷⁴ ולא טהור⁷⁵ אלא אינון⁷⁶ מסטרא דטהור קא אתיין וקדוש כהנא אמר משה בקר דכדין כתרא⁷⁷ דכהנא⁷⁸ אתער בעלמא אי אתון כהני הא בקר פלחו עבודה דבקר⁷⁹ וכדין ויודע יי⁸⁰</p>	<p>"בוקר ויודע ה' את אשר לו" למה "בוקר", ולמה קדוש ולא טהור, אלא הם באו מצד של טהור, וקדוש [הוא בחי' כהן. אמר משה "בוקר" שאז כתר הכהן מתעורר בעולם, אם אתם כהנים הרי בוקר, עבדו עבודת הבוקר,</p>

⁶⁰ לרך אמת, וזלפ"מ לאעטרא.

⁶¹ לרך אמת, וזלפ"מ כנוונא.

⁶² כדוגמא דילה נמחק זלפ"מ ובמקומו איתא לכהון, וזלרך אמת כנוונא לכהון.

⁶³ במלכותא דארעא, היינו ישראל כנ"ל, יש י"ב נשיאים כנגד י"ב גבולי אלכסון שהם מהתפארת, וע' זקנים נגד ע' ענפים שב"ב גבולים (אור יקר).

⁶⁴ התחתונים יותר נגד חיילי המלכות (אור יקר). שאינם שוים לקראי ת"ת למעלה, והחסרון מורה על המלכות שהיא לבנה חסרה (אור יקר, מ"מ).

⁶⁵ לפ"מ גורס את המוסגר.

⁶⁶ לרך אמת, וזלפ"מ אנשי השם.

⁶⁷ אנשי שם הוא מלכות אדניי ולא אנשי הוי"ה, ת"ת, שהמלכות נקראת בשם שהיא לבוש לשם הוי"ה (אור יקר), שלא השיגו הוי"ה (מ"מ).

⁶⁸ היינו ומלכות (אור יקר).

⁶⁹ לרך אמת, וזלפ"מ נמחק.

⁷⁰ משום שקשה, כיון שקראם קראי מועד למה עוד נקראו אנשי שם, אלא מפני שאלו באו לצד הגבורה עם קרח, שהיה לוי, הרי שנאחזו בגבורה עצמה, ראוי שיתעלו מן החסרון ויקרא אנשי שם שהוא גבורה תתאה שבא מגבורה עלאה (אור יקר).

⁷¹ כיון דמסטרא לגבורה קא אתיין אנשי שם אינון תוספת סל הדרך אמת, ולל מופיע זלפ"מ.

⁷² כיון שזכו לעלו למלכות ונקראים ומזומנים ממנה בודאי יש להם מעלה על כל ישראל (מ"מ).

⁷³ למה דחה הדבר ליום אחר בבוקר (אור יקר). היה לו לומר מחר כמ"ש אח"כ אתה והם ואהרן מחר (רח"ו).

⁷⁴ לה"פ: וידע ה' את אשר לו ואת הקדוש והקריב אליו ואת אשר יבחר בו יקריב אליו.

⁷⁵ וכי אין הקב"ה חפץ בטהורים (אור יקר). צ"ע אם החילוק בין קדוש לטהור היא בזה שטהור יש כנגדו והוא טמא, וכן כשר פסול, מותר אסור, אבל קדוש הוא למעלה מ"ק.

⁷⁶ לויים (אור יקר).

⁷⁷ ספירה כנ"ל הערה 51.

⁷⁸ חסד (אור יקר), חסד הנקרא בקר (מ"מ).

⁷⁹ ואז יתחדשו החו"ג בדעת (רמ"ז).

⁸⁰ ת"ת שהוא אמצעי (אור יקר). אז יתחזק אור היסוד בשלמות החסדים כי אז יתגלה שם הוי"ה על ד' המילואים [עסמ"ב] ויהיו חסדים שלימים והוא גילוי של שם הוי"ה (רמ"ז).

<p>את אשר לו⁸¹ ואת הקדוש את אשר לו סתם דא ליואה⁸² ואת הקדוש דא כהנא כדין והקריב אליו ולית מאן דאבחיין מלה אלא בקר אי תתחזון לאשתארא בסטר דינא בקר לא סביל לכו⁸³ דהא לאו זמניה הוא</p>	<p>ואז "וידע ה' את אשר לו ואת הקדוש", "את אשר לו" סתם זה הלויים, "ואת הקדוש" זה הכהן, אז והקריב אליו, ואין מי שיבחין בדבר אלא בוקר, אם תהיו ראויים להשאר בצד הדין, בוקר לא יסבול אתכם, שהרי לא זמנו הוא.</p>
<p>ואי תתחזון לאשתארא בחסד הא זמניה הוא ותשתארון גביה ויקבל לכו במה בקטרת דהא קטרת בעי לשושבינא לאתקטרא על ידיה בכלא⁸⁴ ולא תקטרא מאן שושבינא דא כהנא ובג"כ והיה האיש אשר יבחר יי' הוא הקדוש ולא הפחור תרין דרגין אינון קדוש וטהור כהן קדוש לוי טהור וע"ד הקדוש כתיב</p>	<p>ואם תהיו ראויים להשאר בחסד, הרי זמנו הוא, ותשארו אצלו ויקבל אתכם. במה [נבחין את זה], בקטורת, שהרי קטורת צריכה אהובים להתקשר על ידו בכל, ולהתקשר. מי שושביין, זה הכהן, ולכן "והיה האיש אשר יבחר ה' הוא הקדוש" ולא הטהור, שתי דרגות הן, קדוש וטהור, כהן קדוש, לוי טהור, ועל זה "הקדוש" כתוב.</p>
<p>ויפלו על פניהם ויאמרו אל אלהי הרוחות לכל בשר ת"ח משה ואהרן מסרו גרמייהו למיתה⁸⁵ במה בגין דכתיב ויפלו על פניהם ויאמרו אל אלהי הרוחות רוחת כתיב חסר וא"ו ובג"כ אילנא דמותא הוא ובכל אתר נפילת אנפין לההוא אתר הוי⁸⁶ וע"ד אל אלהי אל⁸⁷ הה"ד ואל זועם בכל יום אלהי הרוחות דאיהו אתר צרורא דנשמתין דעלמא⁸⁸ וכל נשמתין תמן סלקין ומתמן אתיין (ג"א תמן אתחזיין)⁸⁹</p>	<p>"ויפלו על פניהם ויאמרו אל אלהי הרוחות לכל בשר", בא וראה, משה ואהרן מסרו עצמם למיתה. במה [ראים זאת*###], משום שכתוב "ויפלו על פניהם ויאמרו אל אלהי הרוחות", כתוב רוחת חסר וא"ו, ומשום זה עץ המות הוא, ובכל מקום נפילת אפים לאותו מקום היה, ועל זה "אל אלהי", "אל" זהו שכתוב "ואל זועם בכל יום". "אלהי הרוחות" שהוא מקום צרור נשמות העולם, וכל הנשמות לשם עולות, ומשם באות (שם נראות).</p>
<p>רבי יהודה פתח (איוב לד ב) שמעו חכמים מלי ויודעים האזינו⁹⁰ לי האי קרא אליהוא אמרו⁹¹ ת"ח מה כתיב ובשלשת רעיו חרה</p>	<p>רבי יהודה פתח "שמעו חכמים מלי ויודעים האזינו לי" פסוק זה אליהוא אמרו. בא וראה, מה כתוב "ובשלשת</p>

⁸¹ מהשמאל הגבורה שמתמן לויים ומהימין חסד שמשם הכהנים (אור יקר).
⁸² כמ"ש (במדבר ח יח) ואקח את הלויים תחת כל בכור בני ישראל (אור יקר).
⁸³ אינו זמן להמשיך הגבורות ולכן הבוקר לא יסבול אתכם (רמ"ז).
⁸⁴ סגולת הקטורת לקשר העולמות ממטה למעלה וממעלה למטה דוגמת קיטור דקטורת שהיה עולה ממזבח הזהב ומגיע עד גגו של היכל וחוזר ויורד ומתפטש ומבסם את כל הבית (רמ"ז). עי' תיקו"ז סב ע"ב: עשן הקטרת (איהו כללא דאורייתא קשורא דיליה פקודין דעשה) לקשרא ולקרבא ימינא בשמאלא דעמודא דעשן איהו עמודא דאמצעייתא.
⁸⁵ בסוד אליך ה' נפשי אשא (אור יקר). ועי' הערה בסוף הספר.
⁸⁶ למסור אדם נשמתו אליה בסוד מ"נ כדי להתייחד על ידי נשמתו בת"ת ואפשר שעשו זה כדי להשקיט את הדין מעל כל ישראל (אור יקר), לעורר מ"ן (רח"ו).
⁸⁷ שם המלכות (אור יקר)
⁸⁸ הנשמות באות מבחי' א"ל שהרי על ידיהם הם גורמים פגם בה (אור יקר).
⁸⁹ נמחק זלפ, מ, וזנפה"ח (סער ז פרק יח).
⁹⁰ לא הזכיר נבונים שזה שרשו של אליהו, וקרא לחכמה ודעת שהם מתפשטים עמו בפעולת דין הממותק (רמ"ז).
⁹¹ וכל דברו בחכמה ובהכרח יש בו סוד (אור יקר), שאליהו הוא יצקח ולהיותו שורש הדין ולכן נתעורר להוכיח את איוב ולהורות לו צדק דין העליון, וגם הודיעושהוא ית' רחום בדין ושכל צרותיו היו לטובתו (רמ"ז).

<p>אפו על אשר לא מצאו מענה וגו'⁹² דהא אינון הוו אמרין מלין ואיוב לא הוה אתנחום עליהו מהכא אוליפנא מאן דעאל לנחמא לאבל בעי ליסדא מלין בקדמיתא</p>	<p>רעיו חרה אפו על אשר לא מצאו מענה וגו', שהרי הם היו אומרים דברים, ואיוב לא היה מתנחם עליהם. מכאן למדנו (&), מי שנכנס לנחם את האבל צריך ליסד דברים בתחילה,</p>
<p>קעז/א</p>	
<p>דהא חברייא דאיוב הוו אמרי מלי קשוט אבל לנחמא ליה לאו בגין דבעי מלין דאיהו יודי עליהו (בארח קשוט)⁹³ וכדין יקבל עליה דינא⁹⁴ ויודי למלכא קדישא עליה מה כתיב (איוב לב ד) ואליהו חכה⁹⁶ את איוב בדברים וגו' דאודי לבתר לקב"ה וקביל עליה דינא דשמיא</p>	<p>שהרי חבריו של איוב היו אומרים דברי אמת, אבל לנחמו לא, משום שצריך דברים שהוא יודה עליהם (בדרך אמת), ואז יקבל עליו את הדין ויודה למלך הקדוש עליו. מה כתוב "ואליהו חכה את איוב בדברים וגו'", שהודה אחר כך לקדוש ברוך הוא וקבל עליו דין שמים.</p>
<p>ת"ה כתיב⁹⁷ (איוב לד י) לכן אנשי לבב שמעו לי חלילה לאל מרשע ושדי מעול⁹⁸ לכן אנשי לבב שמעו לי שלימין בכלא לאבחנא מלין חלילה לאל מרשע הה"ד ואל זועם בכל יום⁹⁹</p>	<p>בא וראה, כתוב "לכן אנשי לבב שמעו לי חלילה לאל מרשע ושדי מעול". "לכן אנשי לבב שמעו לי", שלימים בכל, להבחין דברים. "חלילה לאל מרשע", זהו שכתוב "ואל זועם בכל יום".</p>
<p>ושדי מעול דא סמיך לקבלא דא¹⁰⁰ (והא אוקמוה) אל שדי¹⁰¹ כי פועל אדם ישלם לו</p>	<p>"ושדי מעול", זה סמוך כנגד זה, (והרי פרשוה) "אל שדי כי פעל אדם</p>

⁹² קראם רעיו שהיו כולם בעלי דינים מצד השמאל אבל להיותו דין ממותק ושבנו ניוון איוב לטובתו לכן חרה אפו בהם שלא מצאו מענה להתחיל בו בנחמם את איוב (רמ"ז).

⁹³ לפ"מ גור סלת המוסגר

⁹⁴ דלעילא (נוסף בצלור יקר).

⁹⁵ כלומר יצדיק דין שמים עליו (אור יקר).

⁹⁶ מלשון צד, או אפשר לשון המתנה (אור יקר).

⁹⁷ עי' ח"א קפ ע"א.

⁹⁸ צריך לתת טעם לשני העניינים, האחד למה לא נזכר בפסוק זה שם הו"ה [ושם אדנ"י] כמו שנזכר שם שד"י, והשני למה לא כילינהו כחדא, חלילה לאל שדי מרשע ומעול. אכן יובן בהקדים מ"ש בסוף דרוש תלת עלמין (מבוא שערים ש"ג ח"ב פט"ז) וז"ל, אם תצרף ב' עולמות אלו שהם יותר דינין [קשים כנודע], כי בבריאה הקליפות מועטים [ואינם מתערבין, אך ביצירה ועשיה הקליפות מתערבין], ואז זה האל דיצירה ועשיה זועם באלו הקליפות כנזכר בזוהר פרשת צו ל ע"ב ובפרשת במדבר קיט ע"ב, ולכן א"ל הו"ה ואל אדנ"י בגי' א"ל זועם, ע"כ. למדנו מכאן כי ב' שמות דאל הו"ה ואל אדנ"י שניהם נצרפים ונכללים בשם אל אחד לזעום בקליפות. וגם למדנו שהבריאה היא חלוקה מב' עולמות יצירה ועשיה במה שבהן הדינין רבים ובבריאה מועטים, ולכן לא מחתינהו בחדא מחתא, וגם דיו במה שהזכיר שם אל אחד לנגד שני עולמות, וגם לזאת הזכיר אצלם רשע, כלומר שאעפ"י שה"ס היכלי הדין, לא יתנו כח ח"ו אל הרשע רק כל מגמתם ביסורים היא לברור הטוב מהרע. ואצל שם שד"י הזכיר עול שהוא פחות מרשע, והענין כי בב' עולמות התחתונים שגוברות שם הקליפות נמצא שם לפעמים ענין נספה בלא משפט, וכעין שהיה בעשרה הרוגי מלכות דהוה שם עוות דינא כאמור בסוף מדרש הנעלם איכה קיא) על פסוק (קהלת יב, ג) והתעוותו אנשי החיל, ואם כן רשע הוא דלא נמצא שם חלילה להחזיק ידי הקליפה הרשעה אבל עול יוכל להמצא מכח תגבורת הקלי', אבל למעלה בעולם אל שד"י לא ימצא אפילו עול כי הטוב גובר שם. והנה מצאנו שאיוב היה מתרעם על אלו המדות שאמר (כג, טז) ואל הרך לבי ושדי הבהילני, וכתוב (כז, ב) חי אל הסיר משפטי וגו', ושורש כל תלונותיו על דיניו יתברך הנידונים בג' היכלי זכות שבג' העולמות, והיה אומר שגברו עליהם ג' היכלי חובה שכנגדם, ושה' היה חפץ ברעתם, ולעומת כן אמר לו אליהוא (לד, י) חלילה לאל מרשע וגו', וכאמור וכו' (רמ"ז).

⁹⁹ מלכות כנ"ל (אור יקר).

¹⁰⁰ יסוד (אור יקר).

¹⁰¹ א"ל מלכות ושד"י יסוד (רח"ו).

<p>הא ב"נ אזיל בהאי עלמא¹⁰² ועביד עבירותיו והטי קמי מאריה ההוא עובדא תליא עליה לשלמא ליה דינא הה"ד כי פועל אדם ישלם לו ההוא עובדא ישלם לו</p>	<p>ישלם לו", הרי אדם הולך בעולם הזה ועושה מעשיו וחוטא לפני רבונו, אותו מעשה תלוי עליו לשלם לו דין, זהו שכתוב "כי פועל אדם ישלם לו" אותו מעשה ישלם לו.</p>
<p>ועם כל דא אם ישים אליו לבו¹⁰³ כיון דבר נש שוי לביה ורעותיה לאתבא קמי מאריה כדין אל אלהי הרוחות רוחו ונשמתו אליו יאסוף¹⁰⁴ לאתצררא בצרורא דהיי ולא שביק לנפשיה לבר לאתדנא בדינא אחרא¹⁰⁵</p>	<p>ועם כל זה, אם ישים אליו לבו, כיון שהאדם שם לבו ורצונו לשוב לפני רבונו, אז "אל אלהי הרוחות רוחו ונשמתו אליו יאסוף", להצרר בצרור החיים, ולא משאיר נפשו בחוץ להדון בדין אחר.</p>
<p>רבי יוסי אמר האי מלה ריא (אחרא)¹⁰⁶ הוא בדינין¹⁰⁷ טמירין דקב"ה¹⁰⁸ (איוב לד יא) כי פועל אדם ישלם לו לאתדנא בדיניה¹⁰⁹ ובאינון עובדין¹¹⁰ דבר נש עביד בהאי עלמא וסליק ליה לאתדנא כעובדיו¹¹¹ ויתאביד מעלמא מה כתיב בתריה (שם יג) מי פקד עליו ארצה ומי שם תבל כלה מי פקד עליו ארצה דא הוא אחוה דפריק ליה ומי שם תבל כלה דבאני ביתא ובני בניין עלמא¹¹² ותקונא וישובא</p>	<p>רבי יוסי אמר דבר זה סוד (אחר) הוא בדינים הנסתרים של הקדוש ברוך הוא, "כי פועל אדם ישלם לו" להדון בדינו, ובאותם מעשים שאדם עושה בעולם הזה ומעלהו לדון כמעשיו ויאבד מהעולם, מה כתוב אחריו "מי פקד עליו ארצה ומי שם תבל כלה", "מי פקד עליו ארצה", זהו אחיו שגואל אותו, "ומי שם תבל כלה" שבונה בית ובונה בנין עולם ותקון וישוב.</p>
<p>מה כתיב בתריה אם ישים אליו לבו האי</p>	<p>מה כתוב אחריו "אם ישים אליו לבו</p>

¹⁰² כלומר שעוסק בהבלי עולם הזה לאפוקי אם אוסק בדרכי העבודה ובא לפניו חטא שוגג אין בכוחו לברוא משחית (אור יקר).

¹⁰³ פ'י אליו להקב"ה לשון נסתר (רח"ו).

¹⁰⁴ נפשות אינם תדיר בצרור החיים אלא לעתים שהרי מדור הנפש בעולם הזה בקרב שאין אותו המציאו תצרור החיים, אבל רוח ונשמתו תמיד נאספים בצרור החיים (אור יקר). עי' ב"ע נט ע"ב ש"צרור החיים" הוא כינוי למלכות, ושם שורש נשמת דוד. עי' שער הגלגולים, הקדמה כב שמעלה זו של דוד שייכת לכל הצדיקים, וז"ל, והנה הצדיקים גמורים כדוד המלך ע"ה ודניאל, הוצרכו להתבשר מאתו יתברך, שינוחו בעולם הבא ולא יצטרכו לעונשים ולגלגולים האלה, וכמ"ש דוד המלך ע"ה לולי האמנתי לראות בטוב ה' בארץ החיים וגו'. וכתוב אחת שאלתי מאת ה' אותה אבקש שבת בבית ה' כל ימי חיי וגו'. ונתבשר ע"י אביגיל הנבואה, באמרה והיתה נפש אדוני צרורה בצרור החיים וגו', ע"כ. ועי' זהר ויחי רכו ע"ב ז"ל: בתר תריסר ירחי נייחין כלא גופא שביק (נ"א שכיך) בעפרא נפשא אתצריר ואתנהיר ברוחא במאנא דאתלבש רוחא אתענג בגנתא דעדן נשמתא סלקא לצרורא דענוגא דכל ענוגין וכלא אתקשר דא בדא לזמנין ידיען [תרגום: אחר שנים עשר חדש כולם נחים, הגוף נשאר [נח] בעפר, הנפש נצרת ומאירה ברוח בכלי שמתלבשת, הרוח מתענגת בגן עדן, והנשמה עולה לצרור של ענג כל הענוגים, והכל נקשר זה בזה לזמנים ידועים.], ע"כ. עי' בבהגר"א על תיקו"ז ג ע"א וז"ל, בעוה"ז דא גן כו', שהן ג' עולמות שנר"ן שוכנים בתוכם, נפש בעוה"ז, ורוח בג"ע, ונשמה בצרורא דחיי שהוא עלמא אריכא, ונקרא אריכא דשם אריכא דאנפין שאין שם דין כלל, ע"כ. ר"ל הקב"ה יאספם אליו (רח"ו).

¹⁰⁵ היינו בדין החיצונים אבל בדין של קדוש עליון נידונת (אור יקר).

¹⁰⁶ דפ"מ גורם לת המוסגר.

¹⁰⁷ לכך אמת, וזלפ"מ בלינון.

¹⁰⁸ סוד הגלגול (רח"ו), ה"ס הגלגול המיוסד על סודות עולם התהו ומלכין קדמאין ותיקונים (רמ"ז).

¹⁰⁹ ידעו הוא כמה גדולה מצות פריה וריבה (רמ"ז).

¹¹⁰ ירצה שדבר זה לא ישלם בכח תורה ומצות, כי צדריך שיהיה ע"י מעשה הזווג (רמ"ז).

¹¹¹ שמיעט את הדמות ולא הוליד (רח"ו).

¹¹² שתיקן לאחיו, ואדם נקרא עולם קטן (מ"מ).

<p>בר נש דפקיד עליה למבני בניינא בעי לכוונא לבא ורעותא לגביה דההוא מיתא¹¹³ מכאן בר נש דאתי על ההיא אתתא בנין שפירו ותיאובתא דילה הא בניין עלמא לא אתבני דהא רעותא ולבא לא אתכוון לגבי מיתא</p>	<p>אדם", זה שצוה עליו לבנות בנין, צריך לכוון לב ורצון אל אותו המת, מכאן אדם שבא על אותה אשה בשביל יופי ותאוה שלו, הרי בנין עולם לא נבנה, שהרי רצון ולב לא התכוון אל המת.</p>
<p>ובנין כך כתיב אם ישים אליו לבו ברעותא דלבא דיכוין לגביה כדין רוחו ונשמתו אליו יאסוף ואתמשך גביה לאתכנאה בהאי עלמא מה כתיב בתריה (שם טו) יגוע כל בשר יחד ואדם על עפר ישוב יגוע כל בשר יחד ההוא גופא יתבלי בעפרא וכל ההוא בשרא והשתא אדם על עפר ישוב הא חדרותין דבנינא כמלקדמין ויתוב על עפרא דבניינא דגופא אחרא כמה דהוה בקדמיתא ועל דא רוחא ונשמתא בידוי דקב"ה וחיים עליהו דבני נשא דלא יתאבידו מהאי עלמא ומעלמא אחרא בנין כך אל אלהי הרוחות לכל בשר¹¹⁴</p>	<p>ולכן כתוב "אם ישים אליו לבו ברצון הלב" שיכוון אליו, "אז רוחו ונשמתו אליו יאסוף", ונמשך אליו להבנות בעולם הזה, מה כתוב אחריו "יגוע כל בשר יחד, ואדם על עפר ישוב", "יגוע כל בשר יחד", אותו גוף יבלה בעפר וכל אותו בשר, ועכשיו "אדם על עפר ישוב", הרי התחדשות הבנין כמקדם, וישוב על עפר של בנין של גוף אחר כמו שהיה בהתחלה, ועל זה רוח ונשמה בידי הקדוש ברוך הוא, וחס על בני אדם שלא יאבדו מהעולם הזה ומעולם אחר, בגלל זה "אל אלהי הרוחות לכל בשר".</p>
<p>ויאמר משה אל אהרן קח את המחתה וגו' רבי חייא פתח (משלי טז יד) חמת מלך מלאכי מות ואיש חכם יכפרנה כמה אית להו לבני נשא לאסתמרא מחובייהו¹¹⁵ ולנטרא עובדייהו¹¹⁶ דהא בכמה זמנין עלמא אתדן ובכל יומא ויומא עובדין במתקלא סלקין ומשגיחין עלייהו לעילא ואכתיבו קמיה וכד עובדייהו דבני נשא לא מתכשרין קמי מלכא סליק רוגזא ודינא אתער הה"ד חמת מלך מלאכי מות וע"ד בכל יומא ויומא בעי ב"ג לאזדהרא מחובוי</p>	<p>"ויאמר משה אל אהרן קח את המחתה וגו'", רבי חייא פתח "חמת מלך מלאכי מות ואיש חכם יכפרנה" כמה יש להם לבני אדם להשמר מחטאייהם ולשמור מעשייהם, שהרי בכמה זמנים העולם נדון, ובכל יום ויום המעשים עולים במשקל ומשגיחים עליהם למעלה, ונכתבים לפניו, וכשמעשי בני אדם לא כשרים לפני המלך, עולה הרוגז ומתעורר הדין, זהו שכתוב "חמת מלך מלאכי מות", ועל זה בכל יום ויום צריך אדם להזהר מחטאיו.</p>
<p>ואיש חכם יכפרנה בשעתא דמאריהון דינין קיימין על עלמא ורוגזא תלי אי אשתכח בדרא זכאה דרשים לעילא¹¹⁷ קב"ה אשנה ביה ואשתכך רוגזא למלכא דאתרגז על עבדוי והוה תבע על סנטירא¹¹⁸</p>	<p>"ואיש חכם יכפרנה", בשעה שבעלי הדינים עומדים על העולם והרוגז תלוי, אם יש בדור צדיק שרשום למעלה, הקדוש ברוך הוא משגיח עליו ושוכך הרוגז [משל] למלך שרוגז על עבדיו, והיה תובע את השוטר לעשות</p>

¹¹³ להביא רוחו ונשמתו של מת שם להתגלגל בגוף עושה לו שם אמנם הנפש אינה מתגלגלת כלל כדפירש בסבא, ולכן רק נאמר רוח ונשמתו (אור יקר). לכוין ביבום לשם מצוה (רח"ו).

¹¹⁴ להתפלל שלא יכלה כולם וירחם עליהם כדרכו בסוד הגלגול שחשב מחשבות לבלתי ידח ממנו נדח (אור יקר).

¹¹⁵ לשוב מהם בתשובה (אור יקר).

¹¹⁶ שלא יחטא (אור יקר).

¹¹⁷ עיי' ב"ע קטז ע"ב: חוטמא דז"א הוא כסא מלכותו מלך במשפט יעמיד ארץ וביטול הדינים הוא עיי' חוטמא דע"ק שהוא בחי' יסוד דרדל"א כמ"ש ויסוד נק' א"ש בסוד כי כאיש גבורתו.

¹¹⁸ שר הטבחים, סמא"ל (אור יקר), שוטר העיר (דרך אמת).

דין.	למעבד דינא
בין כך נכנס אהובואהבו של המלך ועמד לפניו, כיון שראה אותו המלך, האירו פניו, נשאר אותו אהוב המלך לדבר אתו, והמלך שמח.	אדהכי עאל רחימא דמלכא וקם קמיה כיון דחמא ליה מלכא אתנהירו אנפוי שארי ההוא רחימא דמלכא לאשתעי בהדיה ¹¹⁹ ומלכא הדי
אחר כך, כשהגיע השוטר וראה פניו של המלך שמחים, הסתלק והלך לו, ולא עשה דין. ואז אותו אהוב בקש מהמלך על עבדיו ומכפר להם, ומשום זה "ואיש חכם יכפרנה".	לבתר כד אתא סנטירא חזא אנפוי דמלכא ¹²⁰ חדאין ¹²¹ אסתלק ואויל ליה ולא עביד דינא וכדין ההוא רחימא בעי למלכא על עבדוי ומכפר להו ובג"כ ואיש חכם יכפרנה
גם כאן כשמשה ראה רוגז היה	אוף הכא כד חמא משה דרוגזא הוה
	קעז/ב
תלוי מיד "ויאמר משה אל אהרן" משום שהוא חבר המלכה, וקטורת לא עולה אלא בידו, שהוא מרבה שלום בעולם, וקושר קשר האמונה.	תלי מיד ויאמר משה אל אהרן בגין דאיהו שושבינא דמטרוניתא ¹²² וקטרת לא סלקא אלא בידוי ¹²³ דאיהו אסגי שלמא ¹²⁴ בעלמא וקשיר קשרא דמהימנותא ¹²⁵
קטורת הרי פרשוה, שמחה שלמעלה ושלמטה, קשר האמונה סילוק הרוגז, זהו שכתוב "שמן וקטורת ישמח לב", ואז "ואיש חכם יכפרנה", ינקה ויטהר אותו רוגז ורחמים מתעוררים.	קטרת הא אוקמוה ¹²⁶ חדוותא דעילא ותתא קשורא דמהימנותא סליקו דרוגזא הה"ד שמן וקטרת ישמח לב וכדין ואיש חכם יכפרנה ינקי וידכי לההוא רוגזא ורחמין מתערין
רבי אלעזר (נ"א רבי אבא) אמר "אל תכריתו את שבט משפחות הקהתי מתוך הלויים" משום שהם גזע ושורש הלויים, "וזאת עשו להם וחיו ולא ימותו", שצריך הכהן לתקנם, שאף על גב שהם קרובים לקודש לא יכנסו אלא רק בתקון הכהן שהוא יודע סימן	רבי אלעזר (נ"א רבי אבא) ¹²⁷ אמר (ויקרא ד יח) אל תכריתו את שבט משפחות הקהתי מתוך הלויים בגין דאינון גזעא ושרשא דליואי ¹²⁸ (שם יט) וזאת עשו להם וחיו ולא ימותו דבעי כהנא לאתקנא להו דאע"ג דקריבין אינון לקודשא לא ייעלו

¹¹⁹ דברי שבח והודאה דהיינו ג' ראשונות (אור יקר)

¹²⁰ היינו הספירות העליונות (אור יקר).

¹²¹ שהמשך להם השפע הצדיק והארים מהבינה שהיא נקראת שמחה (אור יקר).

¹²² עי' לעיל כ ע"א: משה שושבינא דמלכא הוה ודא תפארת מתמן סנהדרי גדולה אהרן שושבינא דמטרוניתא ודא מלכות ה"א זעירא קרינן ליה. ועי' בהגר"א על תז"ח לב ע"ג: ואהרן שושבינא דמטרוניתא אמר שאל יבא בכל עת השכינה אל הקב"ה כי אם בעתים ידועים שהוא זיווגא דמטרוניתא ובה יבא אל הקדש אבל בלעדה לא וזהו כי אם בזאת.

¹²³ כללותו של הקטרת היא לחלק ולהעלות "א ניצוצין שהם חיות הקלי' (ע"ח שבירה ב).

¹²⁴ שהכהן המשמש הוא סוד מלך הדר שמתחבר לאשתו, והוא מרבה כח היסוד ומתקיים הברית ברית כהונת עולם (רמ"ז).

¹²⁵ עי' לעיל יא ע"ב: [ספירה] שתיתאה יה"ה רחמי, שלימו דכלא, עקרא דכלא, קשרא די מהימנותא, אחיד לכל סטרין, ודא תפארת ישראל. היינו שהוא מקשר ומאחד את הספירות (אור יקר).

¹²⁶ פי' בינה (מ"מ).

¹²⁷ נמחק דלפ"מ

¹²⁸ קהת הוא הבכור של לוי ולכן הוא כמו שורש לכולם (אור יקר). קהתי הם ה' גבורות דדעת דנוק', גרשון הם ה"ג דגופא דנוק' מררי הם ה"ג שביסוד דנוק' ושרש הגבורות הם בדעת ומשם היו בני קהת (רח"ו), ולכן אמר שהם גזע ושרש דלוי ושרש הגבורות הם בדעת ומשם היו בני קהת, ולכן אמר הכתוב בכתף ישאו לפי שבני קהת הם מה"ג דדעת דנוק' שהוא בין כתפין דילה (מ"מ).

<p>אלא בתקונא דכהנא דהוא ידע סימנא דימטון לגביה ולא יתיר¹²⁹ וכד מכסיא למאני קודשא¹³⁰ כד כסויא אחרא שרי ואסיר לון לקרבא למחמי דהא מלה בחשאי לא אית לגבייהו אלא לכהני (וע"ד)¹³¹ דמלה דלהון¹³² ועובדא דלהון ברזא ובחשאי¹³³ וליוא לארמא קלא¹³⁵</p>	<p>שיגיעו אליו ולא יותר, וכשמכסים לכלי הקודש, אז שורה כסוי אחר, ואסור להם להתקרב ולראות, שהרי דבר בחשאי אין להם אלא לכהנים, (ועל זה) שדבריהם ומעשיהם בסוד ובחשאי, וללויים להרים קול.</p>
<p>בג"כ כהני בחשאי וברזא¹³⁶ וע"ד אסיר לון חמרא¹³⁷ דחמרא לארמא קלא¹³⁸ ולגלאה רזין איהו בג"כ ליואי אתמסרו לארמא קלא דהא בדינא אתאחד דינא באתגלייא¹³⁹ איהו ולפרסמא מלה קמי כלא</p>	<p>בגלל זה כהנים בחשאי ובסוד, ועל זה אסור להם יין, שייך להרמת קול ולגלוי סוד הוא, בגלל זה לויים נמסרו להרמת קול, שהרי בדין נאחזים, דין בגלוי הוא, ולפרסם דבר לפני הכל.</p>
<p>אבל כהנא כל מלוי ברזא ובחשאי ולא באתגלייא (סימנא דכלא שמאל תהא דוחה וימין מקרבת¹⁴⁰)¹⁴¹ בגין דאיהו ימינא (מקרב)¹⁴² כד דינין שריין בעלמא מסטרא דשמאלא ימינא יהא מקרבא ובמה בקטורת דאיהו בחשא¹⁴³ ברזא דקיק ופנימא מכלא¹⁴⁴</p>	<p>אבל כהן כל דבריו בסוד וחשאי ולא בגלוי, (סימן הכל שמאל תהא דוחה וימין מקרבת), משום שהוא ימין (מקרב). כשדינים שרויים בעולם מצד שמאל, ימין תהא מקרבת, ובמה, בקטורת, שהיא בחשאי, בסוד דקיק ופנימי מהכל.</p>

¹²⁹ הכהן יודע תחום מחיצתם, שהחסד יודע תחום כניסתה של הגבורה אל הספירות העליונות שאין לה ליכנס יותר (אור יקר).

¹³⁰ הוא סוד אור מקיף כעין החשמ"ל המגין ומכסה האור הפנימי אור גימ' ר"ז לפי שהוא נסתר בתוך הפנימיות והגבורות הן המלבישות אותו מבחוץ ולכן אסור ללויים להסתכל בכלים הפנימיים (רמ"ז).

¹³¹ לפ"מ גורס את המוסגר

¹³² מעשה הקרבן עיקרו בכוונת המחשבה ללא דיבור (אור יקר). הוא סוד ברכת כהנים שסודה בצלם דאבא כידוע שאע"פ שהוא סוד מקיף הוא פנימי ונעלם בתוך צלם דאימא (רמ"ז).

¹³³ לך לאמת, וזלפ"מ נמחק.

¹³⁴ סוד הספירות בחשאי הם הג"ר הדבקות באין סוף כנודע (אור יקר).

¹³⁵ בשיר (אור יקר).

¹³⁶ הלויים בקולם שהוא סוד דין בוקעים האוירים ומעלין פנימיות העולמות לעורר את האהבה והכהנים מורידים השפע של הזווג הקדוש שנעשה בצניעות וברזא סוד היסוד והאור (רמ"ז). ועי' ב"ע לח ע"ב: הקול הוא דנביע בגרון והוא סטרא דבינה שירדה בגרון דע"ק והוא יוצא מן הריא"ה סוד גבורה רי"ו וה' אונות הריאה הם ה"ג בוצד"ק ולכן כל עסקם של הלויים שהם אתיין מסט' דגבורה הוא לארמא קלא בשיר והשיר הוא בנסכים כמ"ש אין אומרים שירה אלא על היין וכבר כתבנו למעלה שסוד יין של נסכים הוא לבסמא במו"ס יין דמנטרא וכהנא הוא בחשאי במחשבה חכמה סט' דחסדים ואמרו וברזא כידוע שכל רז"א הוא ביסוד והוא החסד דגניז בפומא דאמה.

¹³⁷ ניסוך היין הוא סוד הגבורות דאימא ולכן היה בקולות ושיר כי השיר סוד הגבורה והקול מסטרא דאמא קול גדול ולכן היה שמואל הנביא לוי שנולד מן חנה גי' ס"ג שהיא אמא עלאה ותקן כ"ד משמרות לויים בשירם וא"כ הכהן שהוא חסד אסור להתערב בדבר שאינו מינו (רח"ו).

¹³⁸ להלל עליו כנודע ודרשו נכנס יין יצא סוד (אור יקר).

¹³⁹ מלכות (אור יקר).

¹⁴⁰ שמאל שהיא סטרא דלוי תהא דוחה המלכות למטה שיתעוררו דיניה, ויין מקרבת אותה שתעלה ותתעלם להתייחד עם התפארת בוד הכהן (אור יקר).

¹⁴¹ לפ"מ גורס את המוסגר.

¹⁴² לאיכו ימינא (מקרב) נמחק זלפ"מ ובמקומ וליאתא לימי מקרב.

¹⁴³ שאין שיר בעת הקטרת הקטורת (אור יקר).

¹⁴⁴ שונה משאר קרבנות שנעשו באוושא מלתא וברוב עם, והוא בזמבח הפנימי (אור יקר). בינה (רח"ו).

<p>ת"ח כד האי מדבחה אתרא¹⁴⁵ שארי לאתערא אתערותא¹⁴⁶ כד לא ישתכחו זכאין מדבחה פנימאה¹⁴⁷ אתער לגביה וקאים לקבליה ודינין משתככי¹⁴⁸ וע"ד קיימא לקבל דא וכדין דינא אסתלק</p>	<p>בא וראה כשמזבח הזה האחר מתחיל לעורר התעוררות, כשלא נמצאים צדיקים מזבח פנימי מתעורר אליו ועומד מולו, והדינים שוככים, ועל זה עומד מול זה, ואז הדין מסתלק.</p>
<p>ר' אלעזר אמר זאת עבודת בני קהת באהל מועד קדש הקדשים בשעתא דבני קהת נטלין קדש קדשים כדין אתי כהנא וחפי כלא עד לא יקרבו לנטלא ליה ולא הוו חמאן לעלין מה דאינון נטלין אלא בכסוייא מנייהו כמה דכתיב ובא אהרן ובניו בנסוע המחנה והורידו את פרוכת המסך ורוב כסוייא דמאני מקדשא תכלת איהו בגין דתכלת הא אוקמוה ואתמר בתר דאתכסייא כלא מקרבין בני קהת דנטלין ולא מקרבין אלא באינון בדים דנפקין לבר הה"ד וכלה אהרן ובניו לכסות את הקדש וגו' בנסוע המחנה ואחרי כן יבאו בני קהת לשאת וגו'</p>	<p>רבי אלעזר אומר "זאת עבודת בני קהת באהל מועד קדש הקדשים" בשעה שבני קהת לוקחים קדש קדשים, אז בא כהן וחופה הכל, עד שלא יקרבו ללקחו, ולא ראו מעולם מה שהם לוקחים, אלא הכל מכוסה מהם, כמו שכתוב "ובא אהרן ובניו בנסוע המחנה והורדו את פרוכת המסך", ורוב כסויי כלי המקדש הם תכלת, משום שתכלת הרי בארוה ונתבאר, אחרי שהתכסה הכל, מתקרבים בני קהת שלוקחים ולא מתקרבים אלא באותם בדים שיוצאים החוצה, זהו שכתוב "וכלה אהרן ובניו לכסת את הקדש וגו' בנסוע המחנה ואחרי כן יבאו בני קהת לשאת וגו'".</p>
<p>בג"כ קטרת דאיהי פנימאה וכל מה די ברזא לכהנא אתמסר וע"ד ויקח אהרן כאשר דבר משה וירץ אל תוך הקהל ויתן את הקטרת דאיהו פנימאה רזא דכהנא כדין ויכפר על העם ויעמוד בין המתים בין החיים בין אילנא דחיי בין אילנא דמותא כדין ימינא קריב דא בדא ותעצר המגפה זכאה חולקא דכהנא דכהנא אית ליה חילא לעילא ואית ליה חילא לתתא והוא גרים שלמא לעילא ותתא ובכל זמנא שמאלא פלה לימינא הה"ד וילוו עליך וישרתוך וימינא בשמאלא משתכחי במקדש</p>	<p>לכן קטורת שהיא פנימית וכל מה שבסוד לכהן נמסר, ועל זה "ויקח אהרן כאשר דבר משה וירץ אל תוך הקהל" ויתן את הקטורת שהיא פנימית סוד הכהן, אז "ויכפר על העם ויעמוד בין המתים ובין החיים", בין עץ החיים ובין עץ המות, אז הימין מקריב זה לזה, "ותעצר המגפה", אשרי חלק הכהן, שלכהן יש כח למעלה ויש לו כח למטה, והוא גורם שלום למעלה ולמטה, ובכל זמן השמאל עובד לימין, זהו שכתוב "וילוו עליך וישרתוך" וימין בשמאל נמצאים במקדש.</p>
<p>רבי אלעזר הוה קאים קמיה דרבי שמעון אבוב א"ל כתיב ראה חיים עם אשה אשר אהבת כל ימי הבלך א"ל ת"ח ראה חיים עם אשה אשר אהבת (ס"א) והוה אמר ר"ש כתיב ראה חיים עם אשה אשר אהבת דא</p>	<p>רבי אלעזר היה עומד לפני רבי שמעון אביו, אמר לו כתוב "ראה חיים עם אשה אשר אהבת כל ימי חיי הבלך" אמר לו בא וראה, "ראה חיים עם אשה אשר אהבת" (והיה אומר רבי שמעון, כתוב "ראה חיים עם</p>

¹⁴⁵ היינו מזבח החיצון שהוא בחי' המלכות (אור יקר). מלכות (רח"ו).

¹⁴⁶ לנקום נקם (רח"ו).

¹⁴⁷ בינה (רח"ו).

¹⁴⁸ לך למה, ובלפ"מ איתא משתכחי.

<p>הוא רוא דבעי בר נש לאכללא חיים באתר דא¹⁴⁹ דא בלא דא לא אזלא ובעי ב"נ לאכללא מדרת יום בלילה ומדת לילה ביום ודא הוא ראה חיים¹⁵⁰ עם אשה אשר אהבת¹⁵¹ מ"ט בגין כי הוא חלקך בחיים דחיים לא שראן אלא על דא ובעמלך אשר אתה עמל תחת השמש כמה דאמר בכל דרכיך דעהו והוא יישר ארחותיך</p>	<p>אשה אשר אהבת") זהו סוד שצריך אדם להכליל חיים במקום זה, זה בלי זה לא הולך, וצריך אדם להכליל מדת יום בלילה, ומדת לילה ביום, וזהו "ראה חיים עם אשה אשר אהבת", למה, כי הוא חלקך בחיים, שחיים לא שורים אלא על זה, "ובעמלך אשר אתה עמל תחת השמש", כמו שאמר "בכל דרכיך דעהו והוא יישר ארחותיך".</p>
<p>ות"ח כל מלי דשלמה מלכא כלהו סתימין לגו בחכמתא והני קראי אתחזון דהותרה רצועה כמה דכתיב (נ"א א"ל ר"א כתיב) בתריה כל אשר תמצא ידך לעשות בכחך עשה כי אין מעשה וחשבון וגו' האי קרא אית לאסתכלא ביה כל אשר תמצא ידך לעשות בכחך עשה וכי שלמה</p>	<p>ובא וראה כל דברי שלמה המלך כולם נסתרים לתוך החכמה, ופסוקים אלו נראים שהותרה הרצועה, כמו שכתוב (אמר לו רבי אלעזר כתוב) "אחריו כל אשר תמצא ידך לעשות בכחך עשה כי אין מעשה וחשבון וגו'", הפסוק הזה יש להתבונן בו, "כל אשר תמצא ידך לעשות בכחך עשה" וכי שלמה</p>
<p>קעח/א</p>	
<p>דחכמתא עלאה ביה יתיר על כל בני עלמא אמר הכי</p>	<p>שחכמה עליונה בו יותר על כל בני העולם אמר כך.</p>
<p>אלא (נ"א א"ל) כל מלוי דשלמה מלכא על רזא דחכמתא¹⁵² אתמרו ת"ח כל אשר תמצא ידך לעשות¹⁵³ בכחך עשה דא הוא דבעי בר נש לאכללא שמאלא בימינא¹⁵⁴ וכל מה דהוא עביד מבעי ליה דלא יהון אלא כלילן בימינא כל אשר תמצא ידך דא שמאלא לעשות בכחך דא הוא ימינא¹⁵⁵ כד"א ימינך יי נאדרי בכח וכיון דבר נש יודהר דכל עובדוי יהון לסטרא דימינא¹⁵⁶ ויכליל שמאלא בימינא כדין קב"ה שארי בגוויה בהאי עלמא ויכניש ליה לגביה</p>	<p>אלא (אמר לו) כל דברי שלמה המלך נאמרו על סוד חכמה, בא וראה "כל אשר תמצא ידך לעשות בכחך עשה", זהו שצריך אדם להכליל שמאל בימין, וכל מה שהוא עושה צריך לו שלא יהיו אלא כלולים בימין, "כל אשר תמצא ידך" זו השמאל, "לעשות בכחך" זה הימין, כמו שנאמר "ימינך ה' נאדרי בכח", וכיון שהאדם יזהר שכל מעשיו יהיו לצד ימין, ויכליל שמאל בימין, אז הקדוש ברוך הוא שורה בו בעולם הזה, ויכנס אותו</p>

¹⁴⁹ לכלול מדת היום בלילה שהוא נק' חיים והוא נק' אשה (רח"ו).

¹⁵⁰ ז"א (רח"ו).

¹⁵¹ מלכות (רח"ו).

¹⁵² סודות הנסתרים המכונים עתה בשם קבלה או ירצה בסוד החכמה ממש שכן כתיב הכמת אלהים בקרבם ולכן הם על דרך משל נסתר (אור יקר).

¹⁵³ דהיינו העניינים הגשמיים ככהך עשה כדי שיהיו כולם כלולים בימין, והענין בכוונה לכוון בחדש הדברים ההם כענין אברהם הלך ונסוע הנגבה אפילו בנסיעות הגשמיות (אור יקר).

¹⁵⁴ כי מעשה העולם השפל הם מצד הגבורה לשלש סבות, האחד להיות בריאת העולם הגשמי מצד הגבורה, השני להיות האדם עושה הדברים הגשמיים מצד היצר שהוא מצד הגבורה, השלישית להיות העושר וקנין האדם בנכסים מצד הגבורה כדדרשו רז"ל הרוצה להעשיר יצפין (אור יקר), בראשית (טז ע"ב) ובפ' וארא (כו סע"ב) ע"ש, ובפ' ויקרא (כד ע"א), ופ' קרח (קעח ע"א), וברע"מ עקב (רעא ע"ב). ועיקר הדברים בזה הוא בפ' תרומה (קנט ע"ב) (ביאורים ח"א עז ע"ד).

¹⁵⁵ שהכח היא הבינה שהיא על החדש, ודקדק שאמר לעשות בכחך דהיינו שלא יכלול ימין בשמאל ושמאל בימין דהיינו כחך בידך אלא ידך בכחך דהיינו שיכלול השמאל בימין דהיינו ידך בכחך (אור יקר).

¹⁵⁶ דהיינו השמאליים הגשמיים רוחניים ימיניים כדפירשנו (אור יקר).

לההוא עלמא דאתי	אליו לאותו העולם הבא.
<p>ולא יימא בר נש בשעתא דאתינא לההוא עלמא כדין אתבע מן מלכא רחמי ואיתוב קמיה אלא כי אין מעשה וחשבון ודעת וחכמה בתר דיסתלק בר נש מהאי עלמא אלא אי בעי בר נש דמלכא קדישא ינהיר ליה לההוא עלמא¹⁵⁷ ויתן ליה חולקא¹⁵⁸ לעלמא דאתי ישתדל בהאי עלמא לאכללא עובדוי בימינא¹⁵⁹ וכל עובדוי יהון לשמא דקב"ה¹⁶⁰ דהא לבתר כד יתכניש מהאי עלמא לאתדנא בדינא תקיפא בדינא דגיהנם לית תמן עיטא וחכמה וסכלתנו לאשתזבא מן דינא</p>	<p>ולא יאמר אדם בשעה שאבא לאותו עולם אז אתבע מהמלך רחמים ואשוב לפניו, אלא כי אין מעשה וחשבון ודעת וחכמה אחר שיסתלק אדם מהעולם הזה, אלא אם רוצה אדם שהמלך הקדוש יאיר לו לאותו עולם ויתן לו חלק בעולם הבא, ישתדל בעולם הזה להכליל מעשיו בימין, וכל מעשיו יהיו לשם הקדוש ברוך הוא, שהרי לאחר כשיתכנס מהעולם הזה להדון בדין הקשה בדין הגיהנם, אין שם עצה וחכמה ותבונה להנצל מן הדין.</p>
<p>ד"א כי אין מעשה וחשבון ודעת וחכמה בשאול בגיהנם אית ביה מדורין על מדורין¹⁶¹ מדורא תתאה שאול¹⁶² מדורא תתאה מניה אבדון¹⁶³ ודא סמיך לדא מאן דנחית לשאול ידונן ליה ומתמן יצפצף¹⁶⁴ ועולה הה"ד מוריד שאול ויעל ומאן דנחית לאבדון תו לא סליק לעלמין</p>	<p>דבר אחר, "כי אין מעשה וחשבון ודעת וחכמה בשאול" בגיהנם יש בו מדורים על מדורים, מדור תחתון שאול, מדור תחתון ממנו אבדון, וזה סמוך לזה, מי שיורד לשאול ידונו אותו ומשם יצפצף ועולה, זהו שכתוב "מוריד שאול ויעל" ומי שיורד לאבדון שוב לא עולה לעולמים.</p>
<p>מאן דאית ביה עובדא טבא או דאיהו (ס"א אי טבא איהו) מארי דחושבנא¹⁶⁵ הא אוקמוה דבכל ליליא ולילא עד לא ישכב ועד לא נאים בעי בר נש למעבד חושבנא מעובדוי דעבד כל ההוא יומא ויתוב מנייהו ויבעי עלייהו רחמי¹⁶⁶</p>	<p>מי שיש בו מעשה טוב או שהוא (אם טוב הוא) בעלי חשבון, הרי בארוה שבכל לילה ולילה טרם ישכב וטרם יישן, צריך אדם לעשות חשבון ממעשיו שעשה כל אותו יום, וישוב מהם ויבקש עליהם רחמים.</p>
<p>מ"ט בההיא שעתא בגין דההיא שעתא אילנא דמותא שארי בעלמא וכל בני עלמא טעמין טעמא דמותא ובעי בההיא שעתא</p>	<p>למה באותה השעה, משום שאותה שעה עץ המות שורה בעולם, וכל בני העולם טועמים טעם המות, וצריך באותה שעה לעשות חשבון מעשיו</p>

¹⁵⁷ קב"ה תפארת ינהיר ליה למלכות שהוא עומד שם (אור יקר).
¹⁵⁸ מהבינה, כענין שקישר הצדיק הוא נוחל שלש עולמות אלו, וכנגדם יעשה האדם שלשה אחרים לנחול מהבינה (אור יקר).
¹⁵⁹ ששם הבינה על החסד ולנחול מתפארת ומלכות (אור יקר).
¹⁶⁰ דהיינו תפארת ומלכות כדפירשנו לעיל (אור יקר).
¹⁶¹ שבעה מדוריו הם והשישית שאול והשביעית אבדון (אור יקר).
¹⁶² יסוד דנוק' דקלי' (רח"ו).
¹⁶³ מלכות דנוק' דקלי' (רח"ו). והיינו כמו ציון וירושלים דקדושה שהם יסוד ועטרא דנוקבא דקדושה כך שאול ואבדון הם יסוד ועטרא דנוקבי דקליפה (מ"מ).
¹⁶⁴ ישוט ויעלה, ונקט לישנא דא מפני שהגיהנם מלא אש כים מלא מים, ורשעים שקועים בתחתיתו והעוליים מתוכו צפים על פניו (אור יקר).
¹⁶⁵ ור"ל מי שיש בו דעת וחכמה אלו הג' ניצוצים מצילים מגיהנם. וכן מוכח מ"ש וע"ד אין מעשה וחשבון וכו' ונ"ב ר"ל אין בעל מעשה או בעל חשבון או בעל דעת בשאול אלא מי שאין בו אחד מג' אלה (מ"מ).
¹⁶⁶ מכאן היפך המוחים ביד המתחננים והמתוודים בתחילת הלילה, אמנם להזכיר י"ג מדות או ליפול נגד פניהם אין כאן ראייה (אור יקר).

<p>למעבד הושבנא מעובדוי ויודי עליהו בנין דאיהי שעתא דמותא¹⁶⁷ ואלין אקרין מארי דהושבנא</p>	<p>ויודה עליהם, משום שאותה שעה של המות, ואלה נקראים בעלי חשבון.</p>
<p>וכן מאן דאשתדל בדעת ובחכמה למנדע למאריה כד יעברון¹⁶⁸ ליה לאסתכאה ולאסתכלא באינון הייבין דאתמריו בניהנם ובדרגא דשאל וכלהו צווחין מאינון דרגין הוא לא ישתאר תמן ולא ישתכח ביניה¹⁶⁹ ועל דא אין מעשה וחשבון¹⁷⁰ ודעת וחכמה בשאל ולא ישתכח אלא לעילא לעילא¹⁷¹ באתר דכמה נהורין ובוצינין וכמה כסופין שארן ביה¹⁷² וקב"ה אתי (ביה¹⁷³) (ס"א ותאיב ליה) לאשתעשעא¹⁷⁴ עם שאר צדיקיא די בגן עדן זכאה חולקהון דצדיקיא בהאי עלמא ובעלמא דאתי עליהו כתיב אך צדיקים יודו לשמך ישבו ישרים את פניך</p>	<p>וכן מי שעוסק בדעת ובחכמה לדעת את רבונו, כשיעבירו אותו לראות ולהסתכל באותם רשעים שנטרדו בגיהנם, ובדרגת השאל וכולם צווחים מאותן דרגות הוא, לא ישאר שם ולא ימצא ביניהם, ועל זה "אין מעשה וחשבון ודעת וחכמה בשאל" ולא ימצא אלא למעלה למעלה, במקום שכמה אורות ונרות וכמה כסופים שורים שם, והקדוש ברוך הוא בא (בו נ"א ומשתוקק לו) להשתעשע עם שאר הצדיקים שבגן עדן, אשרי חלק הצדיקים בעולם הזה ובעולם הבא, עליהם כתוב "אך צדיקים יודו לשמך ישבו ישרים את פניך".</p>
<p>ועבד הלוי הוא את עבודת אהל מועד וגוי רבי אבא פתח היושב על חוג הארץ וגוי ת"ח כד בעא קב"ה¹⁷⁵ למברי עלמא סליק ברעותא קמיה¹⁷⁶ וברא ליה באורייתא¹⁷⁷ (ס"א כד סליק ברעותא קמי קב"ה למברי עלמא אסתכל באורייתא וברא ליה) ובה אשתכלל¹⁷⁸ הה"ד בהכיננו שמים שם אני¹⁷⁹</p>	<p>"ועבד הלוי הוא את עבודת אהל מועד וגוי", רבי אבא פתח "היושב על חוג הארץ וגוי". בא וראה כשרצה הקדוש ברוך הוא לברא העולם, עלה ברצון לפניו וברא אותו בתורה, (כשעלה ברצון לפני הקדוש ברוך הוא לברא העולם הסתכל בתורה וברא</p>

¹⁶⁷ וכמו שבעת מיתת האדם צריך ויודי שכן כל המומתין מתוודים אם כן גם עתה שהוא עת מיתה ראוי שיתודה כי שמה ישלוט בו המיתה ולא יקום, או אפשר כי בערך היום ההוא עד הלילה הוא מת וחולף ביום זה אל יום אחר, וצריך לשוב בתשובה את אשר העוה ביום ההוא עצמו ויהיה תשובתו קלה יותר מאם יעזוב ויחמיץ העון מיום אל יום (אור יקר).

¹⁶⁸ שכולם עוברים דרך שם כדכתיב גם כי אלך בגיא וכו', והטעם לראות חלקו שהיה מזומן לו וניצול ממנו בטוב עצתו (אור יקר).

¹⁶⁹ כי יעבור בקרוב ומחיצה בינו וביניו (אור יקר).

¹⁷⁰ ר"ל אין בעל מעשה או בעל חשבון או בעל דעת בשאל אלא מי שאין בו א' מג' אלה (רח"ו).

¹⁷¹ רפ"ח ע"ב וע"ב ומיניה ירתון צדיקיא כו' ושם ע"ב חד ארחא כו' (לש"ו).

¹⁷² הפנימים הראשונים הנה אחר שעושים את פעולתם לכל הצורך לפרצופים ולהעולמות שלמטה, הנה הם חוזרים למקורם הנעלם ומתקנים שם לעלמין דכסופין לעלמא דאתי, ע' אד"ז (רפח ע"א) ופ' קרח (קעח ע"א) וכן בח"א (קכד ע"ב) (כללים ח"א כח ע"ג).

¹⁷³ פ' שעולה בסוד מ"נ ללאה וקב"ה שהוא יעקב משתעשע בו עם שאר הצדיקים שיש שם אי נמי קב"ה היא רחל שמשתעשעת בתורתו כשהיא בבריאה ג"ע העליון (מ"נ).

¹⁷⁴ היינו סוד מיינ נוקבין וכן פירשו בזוהר פרשת לד לד כי שעשוע זה הוא סוד היות קב"ה ושכינתיה מתייחדים על ידו (אור יקר).

¹⁷⁵ ה"ס עולם התיקון שהוא ראוי לייחסו אל חפץ ה', לאפוקי עולם התוהו שעליו אמר (ב"ר פ"ג סי' ז) יתהון לא הנניין לי. ועוד שמקור עולם התיקון הוא ממצח דא"ק ושם ה"ס הרצון, ועלמא זה הוא ז' המלכים דז"ן שהם היו הנתקנים (רמ"ז).

¹⁷⁶ פ' עולם זה העלה מ"ן לעורר הזווג העליון דע"ב וס"ג דאד"ק שנעשה ע"י הדעת שלו הנקרא רעותא. ואמר "קמיה", מפני שאור הדעת הזה לא היה לו בחינת הבל כשל עולם העקודים, ולא היה הסתכלות כשל עולם הנקודים, רק בחינת הארה בלבד שאינה פנימית אלא כעין הארה מן החיצוניות, וזהו דיוק קמיה, והבן ועיין באוצרות חיים (רמ"ז).

¹⁷⁷ ה"ס הזווג דח"ב דא"ק בסוד (דברים ד, ו) כי היא חכמתם ובינתכם (רמ"ז).

¹⁷⁸ בח"ג מצוות עשה ומצוות ל"ת (רמ"ז).

<p>וכתיב ואהיה אצלו אמון¹⁸⁰ והא אוקמוה אל תקרי אמון אלא אומן¹⁸¹</p>	<p>אותו), ובה נתקן זהו שכתוב "בהכינו שמים שם אני", וכתוב "ואהיה אצלו אמון", והרי פרשוה, אל תקרי אמון אלא אומן.</p>
<p>כד אתי למברי אדם והא אתמר אמרה תורה וכי למגנא אתקריאת ארך אפים ורב חסד בההיא שעתא דנפק אדם לעלמא הוה זיו פרצופא דיליה מעילא ומתתא והוה דחלין מניה כל בריין ואוקמוה</p>	<p>כשבא לברא אדם והרי נתבאר, אמרה תורה וכי לחנם נקראת ארך אפים ורב חסד, באותה שעה שיצא אדם לעולם היה זיו פרצופו מלמעלה ומלמטה, והיו פוחדים ממנו כל הבריות ופרשוה.</p>
<p>ת"ה לא אתקיים עלמא ולא אשתלים עד ההיא שעתא דנפק אדם בשלימו דכלא ואתקדש יומא ואתתקן כרסייא קדישא למלכא¹⁸² כדין אשתלימו עלאי ותתאי ואשתכחו הדוון בכלהו עלמין</p>	<p>בא וראה לא התקיים העולם ולא השלם עד אותה שעה שיצא אדם בשלמות הכל, והתקדש היום ונתקן כסא קדוש למלך, אז השתלמו עליונים ותחתונים ונמצאו שמחות בכל העולמות.</p>
<p>בההיא שעתא דבעא יומא לאתקדשא הוה נפקי רוחיהון דשדין לאתברי גופא דלהון ואתקדש יומא ולא אתבריאז ואשתאר עלמא כמה דאתפנים מעבידתא ואסתחר</p>	<p>באותה שעה שרצה היום להתקדש, היו יוצאים רוחות של השדים להבראות גוף שלהם והתקדש היום, ולא נבראו ונשאר העולם כמו שנפגם ממלאכתו ומסתובב</p>
<p>קעח/ב</p>	
<p>(ס"א ואתחסר) כיון דאתקדשו (עלמין) ישראל ואשתלימו בדרגיהון ואשתכחו ליואי בסטר שמאלא כד (ס"א כדין) אשתלים ההוא פנימא¹⁸³ דעלמא דמסטר שמאלא</p>	<p>(ונחסר) כיון שהתקדשו ישראל ונשלמו בדרגותיהם, ונמצאו לויים מצד השמאל כאשר (אז) נשלם אותו פגם של העולם שמצד שמאל.</p>
<p>וע"ד בעאן לאתדכאה ליואי וכדין כלא אתכליל בימינא ועלמא לא אתפנים ובג"כ כתיב ועבד הלוי הוא הוא אשלים לסטר שמאלא הוא אשלים לפנימו דעלמא ואפי' ההוא סטרא דצפון דאשתאר חסר בעלמא כד ברא קב"ה עלמא ליואה בארונא אשלים לכלא</p>	<p>ועל זה צריכים הלויים להטהר, ואז הכל נכלל בימין, והעולם לא נפגם. ולכן כתוב "ועבד הלוי הוא" הוא השלים לצד שמאל, הוא השלים לפגם העולם, ואפילו אותו צד צפון שנשאר חסר בעולם כשברא הקדוש ברוך הוא העולם, הלוי השלים בארון לכל.</p>
<p>מאי בארונא בההוא מטולא דהוה נטלי במשכנא אשתלים כל ההוא פנימו על ידיה הוא לעילא לשמאלא¹⁸⁵ הוא אתכליל</p>	<p>מה זה בארון, באותו משא שהיו נושאים במשכן נשלם כל אותו פגם על ידו. הוא למעלה לשמאל, הוא</p>

¹⁷⁹ אש ומים שהוא ענין המתקלא (רמ"ז).

¹⁸⁰ הביא פסוק זה אבל אין ראיה שבה נעשה הפועל, לכן מוסיף עוד פסוק מלא ואהיה אצלו אמון (רמ"ז).

¹⁸¹ ח"א קלד ע"א וע"ב וח"ב קסא ע"א (לש"ו).

¹⁸² פנים בפנים (רח"ו).

¹⁸³ כסא (נוסף צמ"מ, ול"ע כמה הוא מוחק).

¹⁸⁴ ופי' שתחלה היו הקלי' יונקים מהגבורות לפי שלא נמתקו מדין הקשה שבהם, וע"י הלויים שהיו בדוכר' ונכפפים לכהנים אזי שמאלא איתכליל בימינא (מ"מ).

¹⁸⁵ פי' מ"ש שנשלם ע"י הארון שהיו נוטלים הלויים וכל ההוא פנימו היינו הגבורות שלמעלה נמתקו מדין הקשה שהיה בהם וזהו לעילא לשמאלא ומ"ש והוא איתכליל בימינא ר"ל ומיתוק זה

<p>בימינא תו הוא דא עתיקא¹⁸⁶ (ס"א ת"ח ול"ג מן תו) אלמלי דינא לא אשתכח בעלמא לא הוו ידעי בני נשא מהימנותא עלאה ולא ישתדלון בני נשא באורייתא ולא יתקיימו פקודי אורייתא פולחנא שלימותא דישתכח בעלמא לגבי מלכא קדישא מאן עביד ליה הוי אומר דא ליזאה</p>	<p>נכלל בימין. עוד הוא זה העתיק, (בא וראה) אלמלא הדין לא נמצא בעולם, לא היו יודעים אנשים אמונה עליונה, ולא יעסקו בני אדם בתורה ולא יתקיימו מצוות התורה, עבודה בשלמות שתמצא בעולם אל המלך הקדוש מי יעשה אותה, הוה אומר זה הלוי.</p>
<p>תו ועבד הלוי הוא כד"א כי יי' הוא האלהים הוא אשלים שלימותא למיהוי כלא חד הוא פשיטא לקבלא לכנסת ישראל כד"א שמאלו תחת לראשי בנין לחברא זווגא כחדא מאן אתער רחימותא הוי אומר הוא</p>	<p>ועוד "ועבד הלוי הוא" כמו שנאמר "כי ה' הוא האלהים" הוא השלים שלמות להיות הכל אחד, הוא פשוט לקבל את כנסת ישראל כמו שנאמר "שמאלו תחת לראשי", בשביל לחבר זווג כאחד, מי עורר את האהבה, הוי אומר "הוא".</p>
<p>תו הוא כד"א (ס"א תו הוא דא עתיקא כד"א כי יי' הוא האלהים) הוא עשנו ולא אנתנו עמו בג"כ הוא לתתא¹⁸⁷ הוא לעילא הוא אתגלייא הוא סתים הוא אלהים</p>	<p>עוד "הוא" כמו שנאמר (עוד הוא זה עתיק כמו שנאמר "כי ה' הוא האלהים") "הוא עשנו ולא אנחנו עמו", בגלל כך "הוא" למטה "הוא" למעלה, "הוא" נגלה "הוא" נסתר, "הוא" אלהים.</p>
<p>ר' יצחק אמר זמין קב"ה¹⁸⁸ לאנהרא לסיהרא כהנורא דשמשא ונהורא דשמשא יהא על חד שבע זמנין הה"ד וחיה אור הלבנה כאור החמה וגו' וכתוב לא יבא עוד שמשך וירחך לא יאסף וכתוב לא יהיה לך עוד השמש וגו'</p>	<p>רבי יצחק אמר עתיד הקדוש ברוך הוא להאיר ללבנה כאור השמש, ואור השמש יהיה על אחד שבע פעמים, זהו שכתוב "והיה אור הלבנה כאור החמה וגו'", וכתוב "לא יבוא עוד שמשך וירחך לא יאסף", וכתוב "לא יהיה לך עוד השמש וגו'".</p>
<p>רע"מ</p>	
<p>כל פטר רחם לכל בשר וגו' ואת בכור הבהמה הטמאה תפדה פקודא דא לפדות</p>	<p>"כל פטר רחם לכל בשר וגו' ואת בכור הבהמה הטמאה תפדה", מצוה זו לפדות פטר חמור, לפדות לעולם</p>

של הגבורות הוא ע"י הימין שהם החסדים שנכללו הגבורות בחסדים ונמתקו וז"ש הוא איתכליל בימינא (מ"מ).

¹⁸⁶ ועבד הלוי הוא פי' מדת הגבורה שהוא לוי גורמת שיעבדו ב"א להוא סתם ההוא דטמיר וגניז כי להיות שיש דין ודיין מפחד הדין שבים בתשובה (רח"ו).

¹⁸⁷ הוא בגבורה והוא העיקרי בבינה עלמא סתימאה (רח"ו).

¹⁸⁸ אמרו בתיקונים (סוף תיקון ח דף כה ע"א) כי שמים כעשן נמלחו והארץ כבגד תבלה הוא ס"מ ובת זוגיה, ואז יהיה אור הלבנה, שהוא המלכות דאצילות, כאור החמה, שהוא בינה (וכמ"ש בזוה"ק ס"פ מצורע דף נו ע"א ובהגהות מהרח"ו שם, וע' עוד בפ' שמות דף י ע"א, ובפ' קרח דף קעח ע"ב, ובפע"ח שער ראש חדש סמוך לסופו דף קח סע"ד), ואור החמה יהיה שבעתים כאור שבעת הימים (ישעיה ל כו), ור"ל שהמלכות תתייחד עם ז"א ויאירו שניהם באור הבינה, והבינה תכלול באבא, ויאירו שניהם יחד באור ה"ג ת"ד, וזהו אור שבעתים, כי ה"ג ת"ד הם הדעת עלאה, והוא הדעת הכללי דהאצילות, וכל בחי' דעת הוא י"ד בחי', וכמ"ש בפע"ח (שער ספי' העומר פרק ב), וזהו אור שבעתים. וכן יתייחדו ויכללו כל אלו הפרצופים א"א ואו"א וזו"ן כולם יחד, ויאירו כולם באור שבעת הימים, שהוא הז' תיקוני דגלגלתא, שהם מהז"ת דרדל"א, שהוא מאור הז"ת דמלכות דא"ק, שהוא אור שבעת הימים הראשונים כנ"ל פ"א, ויתייחדו כולם בו, כי ממנו יצאו ואיליו ישובו, ואז יתגלה כבוד מלכותו יתברך לעילא ולתתא, ונשגב ה' לבדו ביום ההוא (ישעיה ב (ביאורים ח"א כט ע"א)).

<p>פטר חמור לפדות לעלמא דאתי ואי קודם דאזיל לההוא עלמא לא יפדה¹⁸⁹ נפשיה ורוחיה ונשמתייה באורייתא עתיד לאחזרא להאי עלמא כדבקדמייתא ישוב לימי עלומיו ולקבל נפשא ורוחא ונשמתייה</p>	<p>הבא. ואם קדם שהלך לאותו עולם, לא יפדה נפשו ורוחו ונשמתי בתורה, עתיד לחזור לעולם הזה כבתחלה, ישוב לימי עלומיו ולקבל נפש ורוח ונשמה.</p>
<p>כתיב הן כל אלה יפעל אל פעמים שלש¹⁹⁰ עם גבר וישראל בנין דפדיון¹⁹¹ דלהון הוה בלא תורה דאיהו כסף כסופא דעלמא דאתי אהדרו תלת זמנין¹⁹² אחרנין בגלותא ובפורקנא בתרייתא דפורקנא דלהון יהא באורייתא לא יהדרון לעולם בגלותא</p>	<p>כתוב "הן כל אלה יפעל אל פעמים שלוש עם גבר", וישראל בגלל שפדיונם היה בלי תורה, שהיא כסף, תשוקת העולם הבא, חזרו שלש פעמים אחרות בגלות, ובגאולה האחרונה שגאולתם תהיה בתורה, לא יחזרו לעולם בגלות.</p>
<p>אתו רבנן ובריכו ליה ואמרו רעיא מהימנא קב"ה יפדה לך וכל ישראל יפדון על ידך ותתחדש עמהון ואינן עמך</p>	<p>באו רבותינו וברכו אותנו ואמרו, רועה הנאמן הקדוש ברוך הוא יפדה אותך וכל ישראל יפדו על ידך, ותתחדש עמהם והם עמך.</p>
<p>פקודא בתר דא לדון בערכי בית וברזא דחכמתא בית דב"נ דא אתתא אי איהי אתתא דטוב ורע ובעי להמיר רעה בטובה יפדה לה מההוא רע¹⁹³ ויהיב לה ערך דילה¹⁹⁴</p>	<p>מצוה אחר זו לדון בערכי בית ובסוד החכמה, בית האיש זו אשתו, אם היא אשה של טוב ורע ורוצה להמיר רעה בטובה, יפדה אותה מאותו רע, ויתן לו ערך שלה.</p>
<p>אבל אתתא דאילנא דחיי אתמר בה לא יערכנה זהב וזכוכית ותמורתה כלי פז ואין לה ערך כמה דאתמר אשת חיל עטרת בעלה ואתמר אשת חיל מי ימצא וגו' ודא שכינתא מאן דגמיל חסד עמה לית ערך לאגרא דיליה ומאן דחאב לגבה לית ערך לענשא דיליה</p>	<p>אבל אשה של עץ החיים, נאמר בה "לא יערכנה זהב וזכוכית ותמורתה כלי פז", ואין לה ערך, כמו שנאמר "אשת חיל עטרת בעלה", ונאמר "אשת חיל מי ימצא וגו'", וזו השכינה, מי שגומל חסד עמה אין ערך לשכרו, ומי שמרשיע אליה אין ערך לענשו.</p>
<p>כמה שפחות¹⁹⁵ אית לה דמשמשיין לה וכל</p>	<p>כמה שפחות יש לה שמשמשים אותה, ולכל אחת ואחת מהן יש לה</p>

¹⁸⁹ כנ"ל באורייתא וכמ"ש (סוכה נב ע"ב קדושין ל ע"ב) אם פגע בך מנוול זה כו', שהוא הרע דאחוז בטוב דטו"ר, והן ג' פדויים הנ"ל דנר"ן דטו"ר, וגלותא רביעאה א"צ כו', דהיא דרגא דאילנא דחיי, וכמ"ש למטה אבל אתתא דאילנא דחיי כו' מאן דירית נשמתייה או כו'. דהן ג' הנ"ל ובגאולה האחרונה דיתמחון רע דע"ר וישתאר אילנא דחיי כמ"ש בפ' בראשית (כה ע"ב כח ע"ב) ואז ולא יתבששו כו' ע"ש, וכל חד יזכה לאילנא דחיי כמו קודם החטא, כל הכתוב לחיים בירושלים (יהל אור).

¹⁹⁰ נגד נר"ן (יהל אור).

¹⁹¹ והוא ג' פדויין דג' בכורות פטר חמור ושור ואדם. וחמור ושור הן מימינא ושמאלא, באברהם ויצחק, משמרה ראשונה חמור כו', ושני' כו' מסט' דשור כמ"ש בפ' בא (מא ע"ב) ע"ש. ואדם נגד יעקב, דשם אין אחיזה להם. ונגדן ג' גליות נגד ג' אבהן, אבל גלותא רביעאה נגד משה. וכ"ה בנר"ן, נפש ורוח, נגדן רוח גבוה ונפש רחבה, שור וחמור. ונשמתייה אדם. אבל בגלותא רביעאה ישכיל עבדי כו' מאד, בדרגא דמשה, נשמתייה לנשמתייה, ושם ולא בכסף תגאלו. דג' בכורות בכסף, ואף בכור שור תנינן (ריש מע"ש וש"מ) הבכור נמכר חי ושחוט כו'. אבל מעשר אינו נמכר, והוא יו"ד, העשירי יהיה קודש לא ימכר ולא יגאל, דלא יצטרכון עוד לגאולה (יהל אור).

¹⁹² נגד שלש הנ"ל (יהל אור).

¹⁹³ באורייתא (יהל אור).

¹⁹⁴ ר"ל הקב"ה נותן לו שכרו לפי מעשיו, משא"כ נשמתייה דאילנא דחיי, שאין ערך לשכרו, כמ"ש עין לא ראתה (יהל אור).

¹⁹⁵ שהן עלמות אין מספר במט"ט (יהל אור).

<p>חדא וחדא מנייהו אית לה ערך וכל חד וחד צריך פדיון אבל מאן דירית נשמתא או רוחא או נפשא משכינתא לא צריך פדיון¹⁹⁶ דשכינתא עלה אתמר אני יי' הוא שמי וכבודי לאחר לא אתן דפדיון¹⁹⁷ דילה בקב"ה תליא דאמשכין לה (לגבי) ישראל בקשורא דתפילין באות¹⁹⁸ דשבת באות דיומין טבין באות דברית ותורה בכמה פקודין דפדיון דילה תליא בקב"ה הה"ד ואעש למען שמי ובגינה ואף גם זאת¹⁹⁹ הכי כמה²⁰⁰ פקודין אינון דעבדין בני נשא על מנת לקבל פרס וכמה חובין ולכל פקודא אית ליה ערך בההוא עלמא (ס"א אבל עונשא²⁰¹) ולכל עונשא למאן דאעבד עלייהו אין ליה ערך ושיעור</p>	<p>ערך, וכל אחת ואחת צריכה פדיון. אבל מי שיורש נשמה או רוח או נפש מהשכינה, לא צריך פדיון, שעל השכינה נאמר "אני ה' הוא שמי וכבודי לאחר לא אתן", שהפדיון שלה תלוי בקדוש ברוך הוא, שמושכים אותה (אל) ישראל בקשר תפלין באות שבת באות ימים טובים באות הברית ותורה, בכמה מצוות שפדיונה תלוי בקדוש ברוך הוא, זהו שכתוב "ואעש למען שמי", ובגללה "ואף גם זאת", כך כמה מצוות הן שעושים בני אדם על מנת לקבל פרס, וכמה עבירות, ולכל מצוה יש ערך באותו עולם, (אבל עונש) ולכל עונש למי שעובר עליהן אין לו ערך ושעור.</p>
<p>פקודא בתר דא לדון במחרים נכסיו לכהן הה"ד כל חרם בישראל לך יהיה ורוא דא (באדם ובהמה) כל פטר רחם לכל בשר אשר יקריבו ליי' באדם ובהמה רחם בהיפוך אתוון כחושבן</p>	<p>מצוה אחר זה לדון במחרים נכסיו לכהן, זהו שכתוב "כל חרם בישראל לך יהיה", וסוד זה (באדם ובהמה) "כל פטר רחם לכל בשר אשר יקריבו לה' באדם ובהמה" רחם בהפוך אותיות כחשבון</p>
<p>קעט/א</p>	
<p>רמ"ח אברים דב"נ עלייהו אתמר ברגז רחם תזכור בתר דכעים ב"נ ומחרים ההוא בעירא לגביה הא שריא אל אחר נחש דאתמר ביה ארור אתה מכל הבהמה ואיהו לשמאלא דב"נ</p>	<p>מאתים ארבעים ושמונה איברים שבאדם, עליהם נאמר "ברוגז רחם תזכור", אחר שכועס אדם ומחרים אותה בהמה אליו, הרי שורה אל אחר, נחש, שנאמר בו "ארור אתה מכל הבהמה" והוא לשמאל האדם.</p>
<p>בגין דא מני קב"ה למיהב לכהנא דאיהו רחמי ברכה לאתכפייא רגז דאתער בההוא ב"נ מרה חרבא דמלאך המות ואתער ימינא לגביה ברחמי ואתכפייא רוגזא דשמאלא והאי איהו ברגז רחם תזכור</p>	<p>בגלל זה פקד הקדוש ברוך הוא לתת לכהן שהוא רחמים ברכה לכפות רוגז, שעורר באותו האדם מרה, חרב מלאך המות ומעורר הימין אליו ברחמים, ונכפה רוגז השמאל, וזהו "ברוגז רחם תזכור".</p>
<p>מאן דכעים דאית ליה בכעס סם המות דעליה אוקמוה מארי מתניתין כל הכועס כאילו עובד ע"ז בגין דסמרא אחרא אתוקדת בב"נ ובההיא בעירא דיהיב</p>	<p>מי שכועס, שיש לו בכעס סם המות, שעליו בארו בעלי המשנה, כל הכועס כאלו עובד עבודה זרה, משום שצד האחר בוער באדם, ובאותה בהמה שנותן לכהן, נפרד ממנו החרם,</p>

¹⁹⁶ דשם אין רע (יהל אור).

¹⁹⁷ לייחדא בקוב"ה (יהל אור).

¹⁹⁸ כלהו בצדיק, ייחודא דקוב"ה ושכינתיה (יהל אור).

¹⁹⁹ ר"ל בשביל השכינה שנקראת זאת (יהל אור).

²⁰⁰ ר"ל כמו שחילוק בנשמתו כו', כן לב"נ בין פקודין ע"מ לקבל פרס לשלא ע"מ לקבל פרס (יהל אור).

²⁰¹ ועונשא (יהל אור)?

²⁰² ר"ל כן עונש יש לה ערך (יהל אור).

<p>לכהנא אתפרש חרם מניה וסמאל אל אחר חרם ונוקבא דיליה קללה כלולה מכל קללות שבמשנה תורה וקב"ה בריך בכל אורייתא כלא וכל ברכאן מימינא דאחיד בה כהן ובגין דא כל חרם צריך למיהב ליה לכהנא דאיהו אכיל ליה בנורא²⁰³ ושצי ליה מעלמא ושכיך אשא²⁰⁴ משמאלא בימינא דאיהו מיא וביה וחמת המלך שככה</p>	<p>וסמאל אל אחר חרם, ונקבתו קללה כלולה מכל קללות שבמשנה תורה, והקדוש ברוך הוא ברך בכל התורה כלה, וכל הברכות מימין שבה אחוז הכהן, ומשום זה כל חרם צריך לתת לכהן שהוא אוכל אותה באש, ומשמיד אותה מהעולם, ושוככת האש משמאל בימין שהוא מים, ובו "וחמת המלך שככה".</p>
<p>פקודא בתר דא להפריש תרומה גדולה ואוקמוה תרי ממאה מאי תרומה רבנן דמתיבתא האי תרומה דצריכין לאפרשא תרי ממאה בסתרי תורה מאי ניהו מאן דבעי למטעם²⁰⁵ אי הוא זר יומת והיינו אל זר סמאל דקב"ה אמר ויקחו לי תרומה תרי ממאה ליחדא ליה תרין זמנין ביומא דהיינו תרי ממאה במ"ט אתוון דשמע וברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד דערבית ובמ"ט אתוון דשחרית חסרין תרין ממאה אינון שכינתא²⁰⁶ עלאה ותתאה בתרווייהו צריך ליחדא לקב"ה אמה²⁰⁷ דתרווייהו מדה²⁰⁸ דתרווייהו מאה באמה אמ"ה באתווי מא"ה איהו ואיהו בהפך אתוון הא"ם²⁰⁹</p>	<p>מצוה אחר זו להפריש תרומה גדולה, ופרשוה שנים ממאה. מה זה תרומה, חכמי הישיבה [אמרו] התרומה הזו שצריכים להפריש שנים ממאה, בסתרי תורה מי הם, מי שרוצה לטעום אם הוא זר יומת, והיינו אל זר, סמאל, שהקדוש ברוך הוא אמר "ויקחו לי תרומה", תרי (שנים) ממאה ליחדו פעמיים ביום, שהיינו שנים ממאה, בארבעים ותשע אותיות של "שמע" ו"ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד" של ערבית, ובארבעים ותשע אותיות של שחרית, חסרים שנים ממאה, הם שכינה עליונה ותחתונה, בשניהם צריך ליחד את הקדוש ברוך הוא, אמה של שניהם, מדה של שניהם, מאה באמה, אמ"ה באותיות מא"ה הוא, והוא בהפוך אותיות הא"ם.</p>
<p>ועוד והיה²¹¹ באכלכם מלחם הארץ תרימו תרומה ליי תרימו כגון רום ידיהו נשא²¹² ואינון עשר אצבעאן דסליקו²¹³ דלהון לעשר ספירן דאינון יו"ד ה"א וא"ו ה"א דסליקו מ"ה ובאתוון דאלפא ביתא מה סליק מא"ה י"ם ה"צ והאי איהו דאוקמוה רבנן מארי מתניתין (דברים י) ועתה ישראל מ"ה יי אלהיך שואל מעמך ואמרו אל תקרי מה אלא מאה לקבל מאה ברכאן דמחייב ב"נ</p>	<p>ועוד "והיה באכלכם מלחם הארץ תרימו תרומה לה", תרימו כמו רום ידיהו נשא, ואותן עשר אצבעות שעלייתם לעשר ספירות, שהן יו"ד ה"א וא"ו ה"א, שעולים מ"ה, ובאותיות אלפא ביתא מה עולה מא"ה, י"ם ה"צ, וזהו שפרשוה רבותינו בעלי המשנה "ועתה ישראל מ"ה ה' אלהיך שואל מעמך", ואמרו אל תקרי מה אלא מאה, כנגד מאה</p>

²⁰³ דימינא אש דאורי"אל, ארי', אש דמדבחא, ששם שורף הסט"א בבעירין דקורבנא כידוע (יהל אור).

²⁰⁴ דס"א דאתוקדת כנ"ל (יהל אור).

²⁰⁵ כי זר שאוכל תרומה במיתה. ור"ל מאן דאכיל קודם ק"ש דשחרית וערבית שהן תרומה כמש"ו. כמ"ש (ברכות ד:) שלא יאמר אוכל קימעה כו' וכל העובר על דברי חכמים כו'. וכן בשחרית לא תאכלו על הדם, שאמרו בזוהר {ויקהל רטו:} ששורה אל זר בתוכו והוא נהנה מאותה אכילה קודם ק"ש של שחרית. וזהו מדבריהם. ולכן אמר לקמן אית תרומה מדאורייתא (יהל אור).

²⁰⁶ דמ"ט אתוון בקוב"ה ושער הנ' בבינה. וכן בערב מל' כבינה. והן תרומה א' מנ' (יהל אור).

²⁰⁷ שהוא ו' אחיד בין שניהם (יהל אור).

²⁰⁸ גימ' מ"ט (יהל אור).

²⁰⁹ דתרווייהו נק' אם, אימא עילאה אימא תתאה, ה' עילאה ה' תתאה, זהו ה'אם, בה' נשלם מאה שבקוב"ה, ב"פ מ"ט בת"ת ויסוד, וכנגדן משלים מאה שכינה עילאה ותתאה (יהל אור).

<p>לברכא למאריה²¹⁴ בכל יומא והאי איהו דצריך ב"נ למטעם בכל יומא למאריה ובג"ד ויקחו לי תרומה</p>	<p>ברכות שחייב אדם לברך את רבונו בכל יום, וזהו שצריך אדם להטעים²¹⁰ בכל יום לרבונו ומשום זה "ויקחו לי תרומה".</p>
<p>וכמה תרומות אינן אית תרומה מדאורייתא²¹⁵ תורה מ' והאי איהו תרומה תורה דאתייהיבת בארבעים יום ואי תימרין דאכילנא מנה (נ"א מנא) הא כתיב (שמות כד יח) ויהי משה בהר ארבעים יום וארבעים לילה לחם לא אכל ומים לא שתה נטירת הוה עד השתא האי תרומה לקב"ה וכיון דמלכא לא אכל איך אכלין עבדי דהא לבתר דאמר (שיר ה א) אריתי מורי עם בשמי לבתר אכלו רעים ייכלון עבדוי</p>	<p>וכמה תרומות הן, יש תרומה מהתורה, תורה מ', וזוהי תרומה. תורה שנתנה בארבעים יום, ואם תאמרו שאכלתי ממנה [מנה] הרי כתוב "ויהי משה בהר ארבעים יום וארבעים לילה לחם לא אכל ומים לא שתה", שמורה היתה תרומה זו עד כעת לקדוש ברוך הוא, וכיון שהמלך לא אכל איך אכלו העבדים, שהרי לאחר שאמר "אריתי מורי עם בשמי", אחר כך "אכלו רעים יאכלו עבדיו".</p>
<p>פקודא בתר דא להפריש (נ"א תרומות)²¹⁶ מעשר ללוי ואיהי שכינתא מסטר דימינא דאיהו חסד תרומה גדולה לכהן מסטרא דשמאלא דאיהו גבורה תרומת מעשר ללוי דאיהי שכינתא</p>	<p>מצוה אחר זו להפריש (תרומות) מעשר ללוי, והיא שכינה מצד ימין, שהוא חסד, תרומה גדולה לכהן, מצד שמאל, שהוא גבורה. תרומת מעשר ללוי שהיא שכינה.</p>
<p>י"ד ה"י וא"ו ה"י שלשה עשרונים לפר²¹⁷ מסטרא דההוא דאתמר ביה (יחזקאל א י) ופני שור מהשמאל ודא גבורה ועשרון לכבש ודא י"ד ה"י וא"ו ה"י (נ"א י"ד ה"י וא"ו ה"א) (נ"א י"ד ה"י וא"ו ה"י) דסליק לעשר אתון האי עשרון²¹⁸ ועשר למ"ה ומ"ה למאה</p>	<p>י"ד ה"א וא"ו ה"י "שלשה עשרונים לפר", מצד אותו שנאמר בו, ופני שור מהשמאל, וזו גבורה, "ועשרון לכבש", וזהו י"ד ה"א וא"ו ה"א (י"ד ה"י וא"ו ה"י) שעולה לעשר אותיות, עשרון זה ועשר למ"ה ומ"ה למאה.</p>
<p>אבל שלשה עשרונים י' י' (נ"א דא י"ד ה"י וא"ו ה"י) ועולים (ל' ל' ר' י')</p>	<p>אבל שלשה עשרונים י' י' (זה י"ד ה"י וא"ו ה"י) ועולים (ל' ל' ר' י')</p>

²¹¹ ר"ל תרומה של כל הברכות שהן מאה ברכות. כמש"ו שצריך לברך על כל מה שאוכל. וכל האוכל בלא ברכה מועל, דומיא דתרומה במיתה, מזיד במעילה במיתה לרבי. וקודם שטועם הכהן הקב"ה התרומה, שהוא הברכה, אסיר לאכול ממנה כמו טכל (יהל אור).
²¹² עשר אצבעאן כמש"ו (יהל אור).

²¹³ ר"ל זקיפות האצבעות כמ"ש ברע"מ פ' נשא {רמה}. ולכן צריך להגביה הידים קודם ברכת הלחם. וזהו והיה באכלכם כו' תרימו כו'. וז"ש ידיהו נשא, רום זהו התרומה הברכות שצריך בברכת נט"י ידיהו נשא (יהל אור).
²¹⁰

²¹⁴ כמ"ש (ברכות לה ע"א) כל האוכל בלא ברכה כאלו גוזל להקב"ה כו' (יהל אור).
²¹⁵ ר"ל תרומה של תורה שניתנה בארבעים יום. וזהו אותיות תרומה, תורה מ' כמפ"ו, והוא עין יפה א' מארבעים, כמ"ש {נדרים לח}. שהתורה ניתנה למשה לבדו ומשה נהג בה עין יפה. וכן הקב"ה נהג בה עין יפה, כמ"ש {ברכות ה.} כי לקח טוב נתתי שהנותן בעין יפה הוא נותן. ולכך לא אכל משה בכל מ' יום עד שלמד התורה, דאז סליק התרומה לה' כמ"ש ברע"מ פ' תרומה (קנח ע"ב) דהתרומה הוה ללמוד אורייתא ע"ש ואי תימרין כו' (יהל אור).
²¹⁶ נמחק ציהל לור.

²¹⁷ כמש"ו שור גבורה. וצ"ל דהמתנות הן בהיפוך, לאכללא ימינא בשמאלה. ששני התרומות תרומה גדולה ותרומת מעשר שהן שלש' למאה, הן מילוי ס"ג, ג' יודי"ן. ועשרון לכבש הוא מעשר, עשר אתון דשם מ"ה דסליק למאה כמש"ו, והוא עשר למאה, מעשר (יהל אור).
²¹⁸ ר"ל עשר אותיות, הוא עשרון למאה (יהל אור).

<p>ה"י וא"ו ה"י) וסלקין (ס"א ל' ל' ו' י') לל' וי' ספירין²¹⁹ בהון²²⁰ סלקין מ"ג ביצים וכל יו"ד חומש ביצה ותוספת²²¹ מצד ה' והכי מעשר דאיהו פקודא להפריש ישראל מעשר מסטרא דאת י' מעשר מן המעשר²²³ חד מחמש מסטרא דאת ה' כל עשורין דאת י' ואיהי שכינתא חד מעשר ספירין א' מחמש איהו מסטרא דתפארת דאיהו חמשה מכתר וכד תחשוב ממלכות עד תפארת תשכה תפארת חמש מתתא לעילא ושכינתא חמשה לנביה</p>	<p>לשלשים ועשר ספירות בהם עולים, ארבעים ושלש ביצים, והכל יו"ד חומש ביצה ותוספת מצד ה', וכך מעשר שהיא מצוה להפריש ישראל מעשר מצד האות י', מעשר מן המעשר, אחד מחמש, מצד אות ה', כל העשורים של אות י', והיא השכינה אחת מעשר ספירות, א' מחמש הוא מצד התפארת, שהוא חמש מכתר, וכשתחשב ממלכות עד תפארת תמצא תפארת חמש ממטה למעלה, ושכינה חמישית אליו.</p>
<p>ומסטרא אחרא איהי שני עשרונים לאיל וכלילת²²⁴ י' י' הכף²²⁵ בשקל²²⁶ הקדש עשרה עשרה י' ה"ה לאיל דא ו' דאיהו שקל²²⁷ הקדש והאי איהו עשרה הכף בשקל הקדש ועוד שני עשרונים י' מן וייצר לאיל ו' מן וייצר וכלא²²⁸ א' י' לעילא י' לתתא ו' באמצעיתא ועוד שלשה²²⁹ עשרונים אינון י' י' י'</p>	<p>ומצד אחר היא שני עשרונים לאיל, וכוללת י' י' הכף בשקל הקודש, עשרה עשרה י' ה"ה לאיל, זה ו' שהוא שקל הקודש, וזהו עשרה עשרה הכף בשקל הקודש, ועוד שני עשרונים י' מן וייצר, לאיל ו' מן וייצר והכל א', י' למעלה י' למטה ו' באמצע, ועוד שלשה עשרונים הם י' י' י'.</p>
<p>פקודא בתר דא להפריש תודה ורבנן מארי מתני' אוקמוה דתודה עשרי' עשרונים ומתפלגין י' עשרונין להמין וי' למצה ומי של מצה עושים ל' מצות ומעשרה של חמין עושים י' חלות ודא איהו סלת חלות מצות בלולות בשמן מי' עשרונים דאינון יו"ד ה"י וא"ו ה"י הוון עבדין ל' מצות דאינון י' י' י' האי שמא²³⁰ זמנין איהו לימינא וזמנין איהו לשמאלא</p>	<p>מצוה אחר זו להפריש תודה, ורבותינו בעלי המשנה פרשוה שתודה עשרים עשרונים ומתחלקים עשרה עשרונים לחמץ ועשרה למצה, ומעשרה של מצה עושים שלשים מצות, ומעשרה של חמץ עושים עשר חלות, וזהו "סלת חלות מצות בלולות בשמן" מעשרה עשרונים שהם יו"ד ה"י וא"ו ה"י, היו עושים שלשים מצות שהם י' י' י', שם זה לפעמים הוא לימין ולפעמים הוא לשמאל ולפעמים באמצע רחמים מכל צד לימינו ולשמאלו.</p>

²¹⁹ של עשר אותיות דס"ג (יהל אור).

²²⁰ ר"ל עם העשר אותיות. וג' יוד"ן על י' האותיות סלקין מ"ג (יהל אור).

²²¹ תוספת (יהל אור).

²²² ור"ל חומש ביצה תוספת מצד ה'. ואמר תוספת, כמ"ש ויסף עליו חמישותו, כמ"ש ברע"מ פ' ויקרא (יהל אור).

²²³ ר"ל דכל המתנות מצד השכינה שהיא עשירית, ומסט' דאת י' הוא מעשר מן המעשר א' למאה. מסטרא דאת ה' א' מנ'. וכן בספירות מכל ע"ס א' למאה, מסטרא דה"ס כמ"ש א' מנ' (יהל אור).

²²⁴ והוא תרומה, תרי ממאה (יהל אור).

²²⁵ ר"ל ב' יוד"ן הוא כ"ף (יהל אור).

²²⁶ שהוא עשרים גרה (יהל אור).

²²⁷ כמ"ש ברע"מ פ' תשא (קפז ע"ב) ובזה נשלם השם (יהל אור).

²²⁸ ור"ל שהכל כל המ"ג הוא מסט' דיו"ד, י' אותיות וג' אותיות של היוד"ן והן עצמן (יהל אור).

²²⁹ ר"ל כלל העשרון וב' העשרונים, והוא חלה, נמצא בג' מתנות חלה ותרומה ות"מ פר ואיל וכבש (יהל אור).

²³⁰ ר"ל דלעיל אמר בגבורה, וכאן אמר במצה בחד, וחמץ בשמאלא (יהל אור).

<p>ולפעמים עשרה לימין, ואין פוחתין בו מעשר מלכות, ולפעמים יו"ד לשמאל ואין פוחתין בו מעשרה שופרות, ולפעמים יו"ד</p>	<p>וזמנין באמצעיתא רחמי מכל סטרא לימיניה ולשמאליה וזמנין י' לימינא²³¹ ואין פוחתין ביה מעשרה מלכות ולזמנין יו"ד לשמאלא ואין פוחתין ביה מעשרה שופרות ולזמנין יו"ד</p>
<p>קעט"ב</p>	<p>רע"מ</p>
<p>באמצעיתא ואין פוחתין ביה מי' זכרונות</p>	<p>באמצע ואין פוחתין בו מעשרה זכרונות.</p>
<p>על פי²³² יי' יחנו ועל פי יי' יסעו את משמרת יי' שמרו דכל י' אית לה ד' אנפין ג' חיוון אינון לקבל תלת יודין וד' אנפין לכל חיה לקבל ד' אנפין (ס"א אתוון) דיהו"ה על פי יי' יחנו ויסעו</p>	<p>"על פי ה' יחנו ועל פי ה' יסעו את משמרת ה' שמרו", שלכל י' יש ארבעה פנים, שלש חיות הן כנגד שלש יוד"ן, וארבעה פנים לכל חיה כנגד ארבעה פנים (אותיות) של יהו"ה, "על פי ה' יחנו ויסעו".</p>
<p>שמרו דא שכינתא דנטרא לאינון דשמרי שבתות וימים טובים דבג"כ לא זזה שכינה מישראל בכל שבתות ויו"ט ואפי' בשבתות (ס"א ביומי)²³³ דחול²³⁴ אלא דאיהו סוגרת ומסוגרת בהון</p>	<p>"שמרו" זו השכינה, ששומרת לאותם ששומרים שבתות וימים טובים, שבגלל זה לא זזה שכינה מישראל בכל שבתות וימים טובים, ואפילו בשבתות (בימי) החול, אלא שהיא סוגרת ומסוגרת בהם.</p>
<p>ובכל צלותא איהו עולה ליהו"ה עד דמטאת למרכבתה (דחיוון) דאבהן עלאין דאינון גדולה גבורה תפארת דאית להון תריסר אנפין לקבל תריסר שבטין וכפום דאיהו אוליפת זכות על אלין מארי צלותין ומארי זכוון בכל פקודא ופקודא דאורייתא הכי יחנו על זכוון דלהון וכן יסעו לגבייהו והכי נחתא שמירה לגבייהו</p>	<p>ובכל תפלה היא עולה ליהו"ה עד שמגיעה למרכבה (של החיות) של האבות העליונים, שהם גדולה גבורה תפארת, שיש להם שנים עשר פנים כנגד שנים עשר שבטים, וכפי שהיא מלמדת זכות על אלו בעלי התפלה ובעלי זכויות בכל מצוה ומצוה מהתורה, כך יחנו על זכויות שלהם, וכן יסעו לגבם, וכך יורדת שמירה אליהם.</p>
<p>אינון דעבדין זכוון על מנת לקבל פרס נחית קב"ה במרכבתיה דעבד ובר' שומרי²³⁵ דיליה ומאן דעביד זכוון שלא על מנת לקבל פרס נחית עלייהו במרכבתא דיליה ולרשיעיא נחית עלייהו בעובדייהו באינון שדין ומזיקין ומלאכי חבלה במרכבתא דלהון לאתפרעא מנהון</p>	<p>אלו שעושים זכויות על מנת לקבל פרס, יורד הקדוש ברוך הוא במרכבותיו שעשה ובארבעה שומרים שלו, ומי שעושה זכויות שלא על מנת לקבל פרס, יורד עליהם במרכבתו, ועל הרשעים יורד עליהם במעשיהם באותם שדים ומזיקים ומלאכי חבלה במרכבתם להפרע מהם.</p>
<p>(ס"א זכוון שלא ע"מ לקבל פרס קב"ה נחית עליה במרכבתא דיליה ובר' חיון דיליה ומאן דעביד זכוון ע"מ לקבל פרס</p>	<p>(זכויות שלא על מנת לקבל פרס הקדוש ברוך הוא יורד עליהם במרכבתו ובארבע החיות שלו, ומי שעושה זכויות על מנת לקבל פרס,</p>

²³¹ ר"ל במל' כליל ג' אבהן, נחלק הג' יוד"ן בה לחג"ת (יהל אור).

²³² ג"פ ה' בהאי פסוק (יהל אור). יחנו ויסעו ושמרו. ג' דרגין דג' אבהן (יהל אור).

²³³ (נחמק ציהל לור).

²³⁴ שהן הת"ח (יהל אור).

²³⁵ ר"ל צירופי אדנ"י, כ"ד קישוטי כלה, כ"ד אותיות דבשכמל"ו, כ"ד שומרים דבהמ"ק (יהל אור).

<p>נחית עליהו במרכבתא דעבד מטטרו"ן ובדי שומרין דיליה ולרשיעיא נחית עליהו בעובדייהו באינן שדין ומזיקין ומלאכי חבלה עון ומשחית אף וחימה במרכבתא דלהון לאתפרעא מנהון) פתחו מארי מתניתין ואמרו ודאי הכי הוא זכאה חולקך רעיא מהימנא ע"כ</p>	<p>יורד עליהם במרכבה של העבד מטטרו"ן ובארבעה השומרים שלו, ולרשעים יורד עליהם במעשיהם באותם שדים ומזיקים ומלאכי חבלה עוון ומשחית אף וחמה במרכבה שלהם להפרע מהם). פתחו בעלי המשנה ואמרו, ודאי כך זה, אשרי חלקך רועה הנאמן.</p>
<p>בילא"ו יילא"ו (תצא ער"ה ב וענשו אותו וכו')</p>	